

VĚZÍČKÁŘ

www.ligavozic.cz

časopis nejen pro sedící

2

2007

XVI. ROČNÍK

Vychází
se sportovní
přílohou

- Kdo má nárok na slevu na telefon a televizní poplatky?
- Život sám o sobě nemá smysl, je třeba nějak ho naplnit
- Taková zvláštní sezóna...

bezplatné, neprodejné

Co mě zvedlo ze židle

Některé televizní zprávy dovedou člověka pořádně „zvednout ze židle“. Uvedu zcela konkrétní příklad. Ve večerním zpravodajství, které Česká televize vysílala 5. února, byla řeč o návrhu jednoho nového zákona. Vládě ho předložila skupina poslanců, která navrhla, aby naši olympionici dostávali k měsíčnímu důchodu navíc dvacet tisíc korun. V průměru mají totiž ti, kteří nás před lety reprezentovali na olympiádách, mistrovstvích světa či Evropy, důchod kolem sedmi tisíc korun. Někteří z nich dokonce žijí na hranici existenčního minima. Navýšením důchodu by tak společnost mohla dodatečně ocenit jejich podíl na dobré reprezentaci naší republiky.

Podle zveřejněné zprávy však vláda zmíněný návrh „smetla ze stolu“. Přitom by tento příspěvek nijak zvlášť nezatížil státní pokladnu. Týká se totiž 102 důchodců. Je smutné, že by se pro ně ve státním rozpočtu nenašly peníze. Ale co mě zvedlo ze židle, bylo následující vládní doporučení: Bývalé olympioniky by měly podpořit spíše nevládní organizace, sdružení či nadace!

Ano, ty organizace, jejichž činnost je zcela závislá na tom, kolik peněz na své projekty dostanou. Ty organizace, které musejí každý rok vyplňovat obsáhlé grantové dotazníky, trpělivě čekat na schválení projektů, na přidělení finančních prostředků. Někdy čekají hodně dlouho, takže se stane, že zaměstnanci dostávají výplatu se značným zpožděním. Vedoucí těchto sdružení a organizací tedy prožívají každý rok pořádné nervy. Až se někdy divím, že od své práce neutečou. K jejich cti však slouží, že se snaží, aby nekonečné shánění peněz činnost „neziskovek“ nepoznamenalo.

O osudu zmíněného nového zákona má bez ohledu na stanovisko vlády rozhodnout Parlament České republiky. Snad zaujme k bývalým olympionikům vstřícnější postoj. V tom případě mám jeden pozměňovací návrh. Nezasloužili by si zvláštní rentu i naši paralympionici? Vždyť také oni dovezli z vrcholných sportovních soutěží nejednu medaili a přispěli svým dílem k dobré reprezentaci naší republiky.

Věra Rudolfová

VOZÍČKÁŘ

časopis nejen pro sedící

je periodikem registrovaným MK ČR
pod číslem 6250
adresa redakce a vydavatele

Kounicova 42,
602 00 Brno
www.ligavozic.cz

fax: 541 249 175-6
IČO: 0049 94 12; registrace
u MV ČR č. VSP/1-1449/90-R

redakční rada

Věra Rudolfová (vr),
verarudolfova@volny.cz
Martin Císař (mc),
cisar-martin@cbox.cz
Zdeněk Škaroupka (zš),
zdenek.skaroupka@ligavozic.cz
Eva Bartusková (eb),
eva.bartuskova@ligavozic.cz
(všichni na adrese redakce)
Jan Nouza (jn), nouza@tbn.cz
Miloš Pelikán (mp)
Rokycanova 2654, 530 02 Pardubice

466 304 366
bpelikan@atlas.cz

redakce a grafická úprava

Eva Bartusková
počítačové zpracování
Vladimír Ludva

jazyková korektura

Marie Fišerová

obsahová korektura

Hana Valová

odborná garance

MUDr. Lia Frantalová

Vozičkář vychází

v nákladu 9150 výtisků

6x ročně, rozšiřuje se bezplatně.

Názory obsažené v článkách nemusí být shodné s míněním redakce, ručí za ně jejich autoři. Redakce si vyhrazuje právo finálních redakčních úprav všech přijatých textů.

Foto na obálce:

Marta Hynková

• Z OBSAHU •

STALO SE

Nová laboratoř zkoumá vhodnost způsobu léčby roztroušené sklerózy	2
Bezbariérová kina v Kroměříži a ve Zlíně	2
Ceny Mosty 2006 uděleny za nenápadnou nápaditost	3

NABÍDKY

LIGA INFORMUJE

Kdo má nárok na slevu na telefon a televizní poplatky?	9
Nové nízkopodlažní autobusy pro speciální linky v Brně	10
Zasukované tkaničky	10

ZDRAVOTNICTVÍ, POMŮCKY

O sezení	13
Synergická reflexní terapie v léčbě mozkových pohybových poruch	14
Naděje pro nový život – buněčná terapie	14

ROZHOVORY, REPORTÁŽE

„Život sám o sobě nemá smysl, je třeba nějak ho naplnit,“ tvrdí spisovatel a překladatel Ivan Jergl	16
Centrum Paraple poradí, jak na vozíku zvládat mateřství či otcovství	17
Začaly jezdit nízkopodlažní vlaky Regionova a stoupá počet stanic s pojezdovou zdvihací plošinou	18

NÁZORY, POSTŘEHY

Co jsem zažila a zjistila v Británii při péči o vozíčkáře	21
Past zeštíhlených chodníků v centru Prahy	22
Nenaplněná očekávání???	23
Nová soutěž vyzdvihla osobnosti, které daly lidem s postižením šanci na lepší život	24

NAPSALI JSTE NÁM

SPORTY V ČSTPS

TOP TEN 2006 Českého svazu tělesně postižených sportovců	27
Taková zvláštní sezóna... ..	28
Tenis na vozíku	29

SPORTOVNÍ NABÍDKY

INZERCE

Chcete-li podpořit časopis Vozičkář, je vám k dispozici transparentní bankovní účet č. 2083157001/2400. Platbu označte variabilním symbolem, který najdete na adresním štítku časopisu. Je to desetimístný číselný kód. Konstantní symbol je 379. Vaši platbu můžete zkontrolovat na http://www.ebanka.cz/tran_uct/2083157001.html.

Nová laboratoř zkoumá vhodnost způsobu léčby roztroušené sklerózy

Letos v lednu byla ve Fakultní nemocnici Motol zprovozněna první laboratoř v Česku, která dokáže zjistit, zda léčba zvolená pro pacienta s roztroušenou sklerózou neztrácí na účinnosti. Lékaři tak mohou včas zvolit jiný postup a zabránit zhoršení

Ilustrační foto

choroby. Laboratoř zpracovává vzorky pro všechna diagnostická a léčebná centra této nemoci.

Při léčbě interferony, které se používají u části pacientů v první, rozhodující fázi, může organismus vytvářet neutralizační protilátky. Ty pak u 3 až 33 procent nemocných blokují účinek léku. Dosud se prováděla pouze klinická vyšetření pacientů a na vytváření protilátek se usuzovalo podle toho, zda se jejich stav zhoršil. Bylo to nepřesné a navíc tak docházelo i k časové prodlevě.

Roztroušená skleróza je chronické onemocnění centrálního systému vyvolané poškozením obalů nervových vláken.

V jeho důsledku dochází u člověka k postupnému omezování hybnosti i smyslů. Při včas zahájené léčbě v době, kdy ještě nervový systém není zničený, lze u pacientů zpomalit vývoj nemoci a snížit počet náhlých zhoršení.

Choroba, proti níž neexistuje žádná prevence a která není dědičná, postihuje hlavně lidi mezi 20. až 40. rokem věku. V naší zemi žije 10 až 13 tisíc osob s touto diagnózou. Těm, kteří se s nevyléčitelnou nemocí teprve učí žít, pomáhá Sdružení mladých sklerotiků. Informace o jeho činnosti lze najít na internetových stránkách www.klubsms.cz.

(mp)

Pražská radnice zajišťuje informační servis k sociálním službám

Pražský magistrát zahájil v lednu kampaň, jež má pomoci k lepší orientaci Pražanů v zákonu o sociálních službách. V rámci infocentra Kontakt, jež se nachází v budově úřadu v Jungmannově ulici 29, byla zřízena poradna pro osoby se zdravotním postižením. Ta mimo jiné poskytuje aktuální údaje o síti sociálních služeb v metropoli. Poradna má otevřeno v pondělí od 13 do 17 hodin a v pátek od 8.30 do 13 hodin. Lidé mohou také volat na informační telefonní linku 739 824 749, a to v pondělí a čtvrtek od 10 do 14 hodin. Dotazy k sociálním službám lze i posílat e-mailem na adresu infokontakt@mcssp.cz.

(mp)

Česká první scéna projevila vstřícnost k vozíčkářům

Národní divadlo v Praze rozšířilo v lednu služby pro osoby s těžkým tělesným postižením. Zřídilo pro ně bezbariérový přístup z parkingu. Nezbytné úpravy finančně podpořilo ministerstvo kultury. Celá trasa od příjezdu až třeba k usazení ve speciálně upravené lóži je koncipována tak, aby byla co nejschůdnější. Vozíčkáři se nyní bez problémů dostanou nejen do historické budovy a hlediště, ale také k pokladně, do provozní budovy Národního divadla i do Laterny magiky.

Pro motorizované návštěvníky s tělesným postižením je už na parkovišti u výdejního stojanu parkovacích lístků k dispozici dorozumívací zařízení, jehož prostřednictvím získají od obsluhy informace o bezbariérových úpravách. Vozíčkáři mohou také využít plošinu z parkingu přímo na Národní třídu. Tato služba přitom není určena pouze návštěvníkům divadla, ale i všem uživatelům podzemního parkoviště.

(mp)

Bezbariérová kina v Kroměříži a ve Zlíně

V Kroměříži se vozíčkáři a další osoby s pohybovým handicapem konečně dostanou do historické budovy kina Nadsklepí. Bezbariérový přístup zajistila tamní radnice, která u vstupního schodiště nainstalovala pojízdnou plošinu a odstranila bariéry na toaletách. Jak uvedl mluvčí kroměřížské radnice Pavel Zrna, nezbytné úpravy byly zahájeny na konci loňského roku. Investice si vyžádala

510 000 korun. Tuto částku získalo město jako dotaci od ministerstva kultury.

Stejnou vstřícnost projevil loni na podzim i zlínský magistrát. V malenovickém kině Květen nechal upravit vstup i toalety. Vozíčkáři nyní zdolají několik schodů díky moderní plošině. Za zmínku stojí i nová podlaha ve vstupní hale kina.

(mp)

Foto: www.sukrn.cz

Centrum ve Valašském Meziříčí funguje v novém objektu

Ilustrační foto

V opravených prostorách budovy Střediska volného času Domeček ve Valašském Meziříčí nově funguje Centrum pro zdravotně postiženou mládež. Klienti se věnují například výrobě keramiky, pletení z takzvaného pedigu, tkaní a drátkování nebo si osvojují základy práce s počítačem. Jde o bezplatné kurzy, které se obměňují podle potřeby a zájmu lidí. Centrum pravidelně navštěvuje asi 15 osob se středně těžkým až těžkým mentálním postižením. Někteří mají zajištěnou i osobní asistenci. Centrum, které je otevřeno každý pracovní den od 7 do 14 hodin, zřídilo také prodejnu rukodělných výrobků klientů. V budoucnu chce vytvořit zázemí pro rehabilitační péči a přednáškovou činnost.

(mp)

Bezbariérové trasy letos připravuje 18 měst z Vysočiny

Do zpracování plánů bezbariérových tras se za pomoci grantu od kraje pustilo 18 měst a obcí z Vysočiny. Až na základě schválených plánů budou moci čerpat peníze na jejich uskutečnění v rámci Národního rozvojového programu mobility pro všechny.

Patří k nim také Pelhřimov. Jak uvedl na konci ledna místostarosta Bohumil Kovanda, zpracování plánu město přijde na 238 000 korun a kraj z toho uhradí 142 800 korun. Podle analýzy technických služeb města by bylo zapotřebí upravit asi 112 přechodů pro chodce, ale také vstupy do veřejných budov. Nové stavby a rekonstrukce komunikací už s bezbariérovou úpravou počítají, sdělil novinářům místostarosta Kovanda. Tak tomu bude například při zásadní rekonstrukci Rynářské ulice, která začne v květnu a město přijde na 15 milionů korun.

Kraj nabídl v grantu 1,5 milionu korun. Maximální výši příspěvku, 150 000 korun, na projekt získaly Třebíč, Havlíčkův Brod a Telč. Do projektu se s pomocí krajské dotace pustily také menší obce: například Dolní Cerekev na Jihlavsku či Myslbořice na Třebíčsku.

Zmíněný program vyhlásily v dubnu 2002 Vládní výbor pro zdravotně postižené občany a Národní rada zdravotně postižených ČR a jeho financování je zajištěno usnesením vlády z července 2004. Řídící výbor již vyzval k předkládání záměrů bezbariérových tras pro příští rok. Žadatelé mají své záměry předložit v písemné i elektronické podobě do 11. května. Celý program včetně návodu jak postupovat při zpracování záměrů bezbariérových tras je zveřejněn na stránkách www.nrzp.cz. (mp)

Mladí handicapovaní sportovci už prostřednictvím benefičního fondu Emil získali 50 000 korun. Šek přebíral 14. února v pražském nákupním středisku Chodov Emilův patron, herec Jan Kraus společně s úspěšným paralympionikem Romanem Musilem. Peníze se podařilo získat během prvního měsíce prodeje chleba 4Aktiv. Společnosti Hold, Delta pekárny a Zeelandia se vzdaly části svého zisku z prodeje tohoto zboží. (vr)

Ceny Mosty 2006 uděleny za nenápadnou nápaditost

Národní rada osob se zdravotním postižením udělila v Hradci Králové v úterý 27. února své výroční ceny Mosty. Soutěž, která se konala již počtvrté, se postupně dostává do většího povědomí lidí se zdravotním postižením i neziskových organizací. A stále více si jí všímají také média.

Hlavním cílem Mostů je podpořit významné projekty a aktivity zaměřené na zlepšení postavení lidí s postižením ve společnosti. Soutěžilo se opět ve třech kategoriích. Pětičlenná nominační komise, jejímž členem byl i předseda Národní rady Václav Krása, vybrala z 92 návrhů pět kandidátů z každé kategorie. A výsledky? Došlo k jistému překvapení: zvítězily méně nápadné, ale inspirativní počiny.

v nouzi posílat policistům textovou zprávu, na kterou dostanou ihned odpověď.

Vítězným nestátním subjektem je společnost **Dobrá adresa – Vinařství Galant**, která zavedla značení lahví s vínem Braillovým písmem. Nevidomý člověk si díky tomuto sympatickému nápadu snadno zjistí druh, obsah alkoholu i jakost nabízeného vína.

Zvláštní cenu si z kongresového centra Aldis odnesl zástupce nepříliš známé firmy **Otto Bock ČR**, která poskytuje špičkové protetické vybavení.

Slavnostní udělení cen moderoval Jakub Železný. O dobrou zábavu publika se postarali zpěvák

Zajímavý projekt na Šluknovsku

Agentura Pondělí, která působí na Šluknovsku od roku 2001, začala v lednu realizovat projekt „Chceme žít a pracovat jako vy...“ Jak už sám název napovídá, jde o co největší zapojení lidí s různými typy postižení do běžného života.

„Projekt navazuje na předchozí činnost agentury a nabízí každému službu podle jeho možností. Účastníci se mohou naučit běžné domácí činnosti jako například vaření, úklid, nakupování, zařizování věcí na úřadech, mohou si vyzkoušet svou zručnost a výdrž u pracovních činností. Zájemcům o skutečné zaměstnání pomůže náš pracovní konzultant v hledání a udržení si práce,“ uvedla vedoucí agentury Monika Lampová.

Projekt, který potrvá 18 měsíců a který je spolufinancován Evropskou unií, obsahuje rovněž aktivity zaměřené na vzdělávání a volný čas klientů, například taneční a plavecké kurzy, sportovní činnost nebo víkendy v neznámém prostředí. Další informace lze získat na stránkách www.agenturapondeli.cz, na telefonu 412 398 021 a též na e-mailové adrese info@agenturapondeli.cz. (mp)

Mezi institucemi veřejné správy uspěla **Policie ČR – Správa**

hl. města Prahy, která zavedla celostátní systém komunikace s neslyšícími osobami v krizových situacích. Ty mohou

Ladislav Kerndl, chlapecký pěvecký sbor Boni Pueri a hudební skupina The Tap Tap, v níž převažují studenti z Jedličkova ústavu a škol. Lesk celé akci dodala účast Livie Klausové, manželky prezidenta, hejtmána Královéhradeckého kraje Pavla Bradíka a poslankyně Aleny Páralové.

Jak na závěr příjemného setkání oznámil Václav Krása, pomyslnou štafetu hostitelských krajů za rok zřejmě převezme Vysočina. (mp)

První dámu republiky doprovázel Václav Krása, předseda Národní rady. Foto: František Hloušek

Cenu Křesadlo 2006 převzal také Miroslav Jaroš, dobrovolník ze sdružení Okamžik

Miroslav Jaroš převzal 26. února z rukou pražského primátora Pavla Béma, patrona soutěže Tomáše Töpfera a ředitelky Hestia – NDC Olgy Sozanské, cenu Křesadlo, která je určena „obyčejným lidem, kteří dělají neobyčejné věci“.

Pan Jaroš je zapojen v našem dobrovolnickém programu od března 2004. Na cenu Křesadlo jsme ho nominovali pro jeho obětavost v pomoci těžce zrakově postiženým lidem, při které neztrácí optimismus a smysl pro humor. Ke svému dobrovolnictví říká: „*Okamžik jsem si našel (nebo spíš on mne?) před téměř třemi roky. Hledal jsem tehdy jiné pracovní prostředí, které by mi poskytlo přátelskou a vlnnou atmosféru a také pocit, že to, čemu se věnuji, má smysl.*“

Pravidelně pomáhá dvěma klientkám. Jedné s orientací v Praze: prochází se s ní po různých trasách, pomáhá s pochopením prostorových vztahů mezi objekty, s představou vzdáleností a propojení mezi jednotlivými částmi města. Druhou doprovází za kulturou. Svým klientkám je pan Jaroš k dispozici při třech až sedmi setkáních měsíčně, vždy na několik hodin. Kromě toho doprovázel další zrakově postižené osoby v průvodcovské službě, načetl sedm knih pro nevidomé a vypomáhal nám ve stánku na řadě osvětových akcí.

Dobrovolnické centrum sdružení Okamžik, které poskytuje pomoc více než stovce lidí s těžkým zrakovým postižením, je financováno Nadačním fondem České-

ho rozhlasu a Ministerstvem vnitra. Další informace najdete na stránkách www.okamzik.cz v odkazu aktuality.

Petra Kasová, vedoucí dobrovolnického centra Okamžik

Abilympiáda nabídne soutěžení, zábavu a inspiraci pro aktivní život

Národní abilympiáda letos oslaví jubileum. V městě perníku se bude na konci května konat už 15. ročník této oblíbené soutěžní přehlídky pracovních i volnočasových dovedností a schopností lidí se zdravotním postižením.

Dospělí zájemci se mohou přihlásit do některé z těchto disciplín: košíkářství, výroba nábytku, montáž počítače, tvorba webových stránek, počítačová editace textu, počítačová sazba a grafika, řízení automobilu, keramika, malba na hedvábí, šití dámského oděvu, vyřezávání ovoce a zeleniny, mechanická montáž, elektronická montáž, návrh plakátu, technická ilustrace, dřevorezba, cukrářství, studená kuchyně, aranžování květin – západní styl, aranžování květin – ikebana, aranžování suchých květin, vyšívání, háčkování, pletení, drhání, batik, zdobení kraslic, paličkování, malba na sklo, výroba svíček, studiová fotografie, drátování, malování na kameny, zpracování dat, patchwork. **Přihlášku je zapotřebí**

poslat nejpozději 20. dubna na adresu CAA, Rokycanova 2654, 530 02 Pardubice, případně e-mailem na adresu abilinfo@abilympics.cz. Pro dotazy je určeno telefonní číslo 466 304 366.

Pořadatelem akce, která se uskuteční ve dnech 25.–26. května v malé hale ČEZ arény, je Česká abilympijská asociace (CAA). Všichni návštěvníci mají vstup zdarma. Mohou se podívat na průběh soutěží a čekat na ně i pestrý doprovodný program: ukázky romských tanců, beseda s herečkou Uršulou Klukovou, kouzelnické triky i sličné mažoretky.

Za zmínku stojí také výstava rehabilitačních a kompenzačních pomůcek, léčiv a kosmetiky, kterou pod názvem Abi-Reha připravuje agentura Parexpo. Nemalý zájem jistě opět bude o prodejní expozice chráněných dílen.

Neváhejte a přijďte si do Pardubic pro dobrou náladu a inspiraci do života!

Pomůcka pomáhá

je název výstavy, kterou pořádají Mateřská škola speciální, Základní škola speciální a Praktická škola ELPIS pod záštitou europoslankyně MUDr. Zuzany Roithové.

Šestý ročník celostátní výstavy autorských pomůcek pro vzdělávání hendikepovaných dětí Pomůcka pomáhá se letos uskuteční s účastí zahraničních hostů. Účast přislíbili kolegové z Německa, Bulharska a Arménie. Ačkoliv je systém speciálního školství v každé zemi jiný, základ péče o postižené dítě je stejný – láska a empatie podložená studiem a prohlubováním odbornosti. Individuální přístup k hendikepovanému dítěti je nezbytný ať

už v metodách práce, tak i v návrzích pomůcek pro usnadnění jeho výuky.

Proto se na vás opět obracíme s prosbou, abyste na adresu naší školy zaslali vlastnoručně vyrobené pomůcky, které chcete předvést svým kolegyním a kolegům. Chceme společně vytvořit burzu nápadů a podělit se o zkušenosti. Výstava bude spojena s vyhodnocením nejlepší autorské pomůcky. Postará se o to nezávislá tříčlenná odborná porota. Vítězové si odnesou hodnotné dárky. Uzávěrka pro posílání vašich pomůcek je 30. dubna. Nezapomeňte uvést jméno autora, adresu školy a stručný metodický návod k používání pomůcky. Po ukončení výstavy všech-

no poštou vrátíme. Nezasílejte, prosím, více než tři pomůcky z jedné školy. Nezasílejte ani pomůcky sériově vyráběné, chceme ukázat opravdu originály. Přiložte také prezentaci vaší školy na formátu A3.

Na slavnostní vernisáž v květnu 2007 v prostorách naší školy budou pozváni všichni vystavovatelé. Naším cílem je, aby toto setkání bylo upřímným vyjádřením díky všem, kteří pracují s postiženými dětmi.

Elena Hábllová, zástupkyně ředitelky, tel.: 545 245 630
ELPIS, Koperníkova 2/4, 615 00 Brno

Nová kniha spisovatele písčícího na vozíku

Okamžik – sdružení pro podporu nejen nevidomých vydalo povídkový soubor předního jihočeského spisovatele Jana Nouzy pod názvem Amor na útěku, ve které se dočtete o vztazích pokřivených dobou, o povrchních láskách a dalších příbězích, jejichž působivost je umocněna poznatky autora ze setkání s lidmi, které život připravil o to nejcenější, o zdraví.

Knihu můžete zakoupit prostřednictvím distribuční sítě firmy Kosmas, v prodejnách Kanzelsberger nebo si ji můžete objednat u vydavatele (Okamžik – sdružení pro podporu nejen nevidomých, Pacovská 31, Praha 4, tel.: 233 371 277, www.okamzik.cz). (eb)

Osobní asistence a doprovázení dětí s těžkým zrakovým postižením

Okamžik – sdružení pro podporu nejen nevidomých realizuje nový projekt, který nabízí služby dětem se zrakovým postižením a jejich rodinám. Jedná se o pravidelné doprovázení dětí speciálně vyškolenými asistenty do škol či na zájmové aktivity. Službu poskytujeme na území města Prahy. Pokud ji potřebujete nebo víte o někom, kdo by jí mohl využívat, kontaktujte nás na tel.: 222 360 694, 604 841 926, 775 209 055 nebo e-mailem p.vojtisek@okamzik.cz. Kontaktní osoba je Petr Vojtíšek.

Služba je podporována Nadačním fondem z veřejné sbírky Světluška, a je proto poskytována bezplatně. (eb)

Vzdělávací projekt na západě Čech

Již v období letních prázdnin se v roce 2006 rozjel ve spolupráci s Úřadem práce Cheb, chráněnými dílnami Joker, sdružením Kiwanis a Sportovním klubem vozíčkářů západočeského výběžku SKVZR Cheb projekt „Kreativní pracoviště pro osoby se zdravotním postižením“. Tento projekt je určen pro zdravotně postižené a je financován především z dotací Evropské unie a Karlovarského kraje. Projekt se zaměřuje na vzdělávání s tematikou počítačů jak pro začátečníky, tak pokročilé, na práci s internetem, dále zahrnuje vzdělávací přednášky z oblasti organizace a říze-

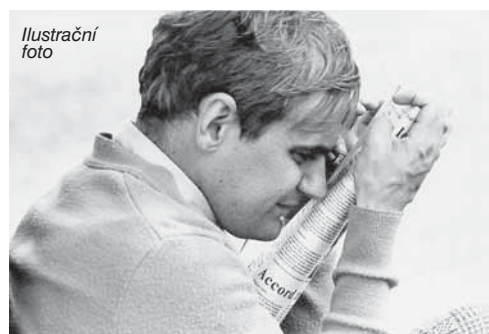
ní, personálního řízení, personalistiky, účetnictví atd. Odborníci přednášejí v prostorách Západočeské univerzity v Chebu, která je zcela bezbariérová. Školení probíhá dvakrát v týdnu, mohou se ho zúčastnit zájemci z celého regionu. Každý účastník obdrží certifikát o úspěšném absolvování. Kurs je pro účastníky zdarma. Projekt poběží celkem dva roky, tedy do prázdnin 2008, a zájemci se mohou přihlásit přímo na telefonním čísle 737 285 983 (paní Lhotáková) nebo i prostřednictvím internetových stránek na www.dilnyjoker.cz, e-mail: dilnyjoker@seznam.cz

Tomáš Harant

Bezplatné telefonní poradenství pro nevidomé lidi

Dovolujeme si vás upozornit na novinku ve službách sdružení Okamžik. Jedná se o nově zřízenou bezplatnou telefonní linku, kterou můžete využít pro své dotazy a témata související se samostatným životem nevidomých lidí. Zelená linka je určena všem, kteří hledají informace nebo konkrétní pomoc v oblasti života zrakově postižených lidí. Telefonní číslo 800 155 100 můžete vytočit každý všední den v pondělí až čtvrtek od 9 do 17 hodin, v pátek od 9 do 14 hodin.

Poradna tak rozšiřuje svou dostupnost zejména mimopražským zájemcům, přičemž všechny dosavadní způsoby komunikace s naším pracovištěm zůstávají v nezměněné podobě (tj. elektronicky, písemně včetně dopisů v Braillově písmu, osobní setkání). Otevřeno je každé pondělí mezi 14. a 18. hodinou; v kterýkoli jiný den po předběžné domluvě. Kontaktní adresa: Poradna pro otázky samostatného života nevidomých, Pacovská 31/869, Praha 4-Krč, 140 00, e-mail: poradna@okamzik.cz, tel.: 220 571 173, www.okamzik.cz.

Petra Chmelařová

Další vysoká škola otevře poradenské středisko pro studenty s postižením

Vysoká škola ekonomická v Praze (VŠE) nejpozději v červnu zřídí poradenské středisko pro handicapované studenty. Na školu se tak budou moci přihlásit i mladí lidé, kterým jejich těžké zdravotní postižení zatím znemožňovalo studium. Přihlášky si mohou podat už na příští akademický rok.

Středisko bude určeno hlavně studentům s poruchami zraku a s pohybovými potížemi. Škola už je téměř bezbariérová, v jarním semestru se ještě chystají drobné úpravy. Ve školních budovách přibudou například plánky v Braillově písmu pro nevidomé studenty.

Pracoviště střediska na Žižkově i na Jižním městě budou vybavena tak, aby postiženým usnadňovala studium a umož-

nila jim zapojit se do studentského života. Škola nyní čeká, jaký zájem o ni mladí lidé s postižením projeví. „Byli bychom rádi, kdyby se přihlásilo aspoň 20 studentů,“ řekl Martin Ctibor, který má projekt na starosti. V budoucnu se chce VŠE zaměřit také na neslyšící osoby, pro něž možná vznikne speciální studijní program s překladem do znakového jazyka. Podrobné informace o VŠE lze najít na stránkách www.vse.cz. (mp)

Již sedm lidí zaměstnáno

Agentura podporovaného zaměstnávání AGAPO se může v rámci služby Podporované zaměstnávání pochlubit prvními úspěchy. Během čtyřměsíčního trvání evropského projektu „Když potřebujete pomoc při hledání místa...“ se ve spolupráci se zaměstnavateli brněnského regionu podařilo najít uplatnění sedmi zájemcům o práci.

Služba Podporovaného zaměstnávání zahrnuje jak poradenství, jednorázové i opakované, tak dlouhodobou spolupráci se zájemcem o zaměstnání. Snahou

pracovních konzultantek je člověka podporovat v jeho rozhodnutí pracovat a naučit ho všechny potřebné dovednosti k nalezení a udržení si zaměstnání.

Nabízíme pomoc lidem se zdravotním a sociálním znevýhodněním, kteří se chtějí uplatnit na otevřeném trhu práce, a ne v chráněné dílně. Uvědomujeme si všechny překážky, se kterými se člověk se znevýhodněním setkává, a snažíme se nezaměstnaným lidem ukázat všechny jejich možnosti a cesty k nalezení dob-

rého, jejich kvalifikaci úměrného zaměstnání.

Potřebujete-li jakoukoliv pomoc či podporu k umístění na otevřeném trhu práce, dveře do AGAPA jsou vám vždy otevřeny. Bližší informace můžete nalézt na www.agapo.cz, na telefonních číslech: 541 210 549, 608 605 240 nebo přímo u nás v agentuře.

Adéla Kosourová.

AGAPO, o. s., Cejl 68/33, 602 00 Brno
Tel.: 723 119 478, 541 210 549,
e-mail: a.kosourova@agapo.cz

Nová služba – Poradenství uživatelům sociálních služeb

Prvního ledna 2007 nastal okamžik účinnosti nového zákona o sociálních službách.

Z řady nových situací a vztahů právních i těch „obyčejných“ lidských zaslouží pozornost i nově vytvořený právní institut, který fakticky ovlivní podobu sociálních služeb u nás měrou dosud nebývalou. Je jím **Smlouva o poskytování sociální služby**. Namísto dřívějšího rozhodnutí orgánu veřejné správy – soukromoprávní dohoda dvou rovnoprávných stran.

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR proto připravila projekt **Poradenství uživatelům sociálních služeb**. V jeho rámci je v České republice vybudována funkční síť poradců, jejichž poradny naleznete na téměř 80 místech, nejčastěji v bývalých okresních městech.

Pro koho je poradna určena? Pro každého uživatele sociálních služeb, který v současnosti či v budoucnosti uzavírá nebo bude uzavírat smlouvu o poskytování sociální služby.

Úkolem a **náplní práce poradce** je mj.:

- doporučit uživateli vhodnou sociální službu
- poskytnout podporu v průběhu přípravy textu smlouvy
- podpořit v jednáních s poskytovatelem
- upozornit na rizika a nedostatky smlouvy
- podpořit při vyhodnocování plnění podmínek smlouvy.

Důležité je, aby uživatel nepodepsal s poskytovatelem nevýhodnou smlouvu, plnou neurčitých ustanovení, obsahující podivným způsobem stanovené platby za služby – potom se jen obtížně bude domáhat plnění odpovídajícímu jeho původním představám.

Více informací – včetně kontaktu na poradenské pracoviště nejbližší místu bydliště – naleznete na www.poradnaprouzivatele.cz.

Jan Michalík

Začněte včas!

Raná péče je služba **rodinám, které pečují o dítě se zdravotním postižením, nebo o dítě, které se narodilo předčasně a jehož další vývoj je ohrožen vlivem mnoha rizikových faktorů**. Sdružení Nové Město na Moravě ji prostřednictvím poradců, kteří dojíždějí do rodin, realizuje na území bývalého okresu Žďár nad Sázavou již sedmým rokem. Od ledna 2007 však poprvé jako svůj samostatný projekt.

Obrátit se na nás mohou rodiče dětí s mentálním, tělesným či kombinovaným postižením, ale i rodiče dětí, které v různých oblastech svého vývoje zaostávají za svými vrstevníky. Službu mohou využívat do sedmi let věku dítěte, popřípadě do doby jeho nástupu do školního zařízení.

Poradce se stává průvodcem rodičů pro nelehké období zvykání si na nového člena rodiny se zdravotním handicapem, pomáhá vidět jeho pokroky, což pro ně bývá velkou hnací silou, poskytuje informace o změnách v sociálně právní oblasti, o vhodnosti speciálních pomůcek a hraček, popřípadě zprostředkuje kontakt s rodinou, která se ocitla v podobné životní situaci.

Ilustrační foto

Služba je poskytována v souladu s platnými standardy kvality sociálních služeb, na vysoké úrovni a profesionálně, o čemž svědčí udělení garance kvality Asociací

pracovníků v rané péči na konci loňského roku. Víte-li o někom, komu by naše služba mohla pomoci, kontaktujte nás na telefonním čísle 566 617 940 nebo 739 035 430, popř. e-mailem poradna.ezop@seznam.cz.

Danuše Balabánová

13. FESTIVAL INTEGRACE SLUNCE 2007

PALÁC AKROPOLIS, Kubelíkova 27, Praha 3

Za podpory:

Junior klubu Na Chmelnici, hlavního města Prahy, městské části Praha 3, Ministerstva kultury ČR
Mediální partneři: Abilympijský zpravodaj, Vozíčkář – časopis nejen pro sedící

VSTUP ZDARMA

Foto: Pavel Rydl

Pondělí 14. 5.

10.00 ZAHRADA – Divadlo Nablízko (pohádka podle J. Trnky tlumočená do znakového jazyka)

Úterý 15. 5.

9.00 Lidové tanečky – taneční kroužek Lysináček

Speciální mateřská škola, Na Lysinách 41/6, Praha 4

9.20 VELIKONOČNÍ HRA, ROZUM A ŠTĚSTÍ (pohádka),

RYCHLÉ ŠÍPY ZŠ a SŠ V Olšínách 69, Praha 10

10.00 HIP HOP, ČARDÁŠ Soubor LION,

ZŠ Školní náměstí 100, Ústí nad Labem

10.30 STEFI DANCE

Středa 16. 5.

9.00 JESENIUS – hudební soubor ZŠ Jeseniova 96, Praha 3

9.30 POPELKA (pohádka) ZŠ praktická a Praktická škola, Kupeckého 576, Praha 4

10.00 KUŘÁTKA, ŽÍŽALA, HIPI HOP – tanečky.

ZŠ praktická a Praktická škola, Kupeckého 576, Praha 4

10.30 O ZASLOUŽILÉM VRABCI (pohádka Jana Wericha)

divadelní spolek Čekanka Denního stacionáře Naděje, pobočka Vsetín, středisko Rokytnice 327, Vsetín

Čtvrtek 17. 5.

9.00 MELODIE FLÉTNOVÉHO SOUBORU

ZŠ K Lučinám 18/2500, Praha 3

9.30 LAKOMÁ BARKA (pohádka)

TANEČNÍ VYSTOUPENÍ V RYTMU SALSY

Církevní ZŠ logopedická Don Bosco, Praha 8

10.00 PALEČEK A JEHO KAMARÁDI, O VELIKÉ ŘEPĚ

(pohádka) ZŠ TOLERANCE, Mochovská 570, Praha 9, Hloubětín

10.20 PĚVECKÝ KROUŽEK ZŠ praktická a Praktická

škola, Kupeckého 576, Praha 4

10.45 VĚŘTE – NEVĚŘTE Gymnázium Nad Kavalírkou 1, Praha 5

Pátek 18. 5.

10.00 JARNE PREBUDENIE

Divadlo ŠOK, Šaľa, Slovensko, autor: Frank Wedekind

Změna programu vyhrazena.

Podrobné informace lze najít na stránkách

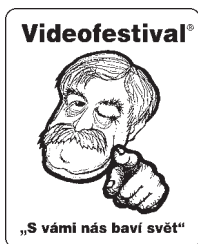
www.festivalslunce.wz.cz.

Festival pořádá **SUKUS – občanské sdružení**

Vlasta Rydlová, mobil: 728 248 925

e-mail: o.s.sukus@seznam.cz, <http://sukus.com>

Letos se můžete opět zapojit do soutěže Videofestival – „S vámi nás baví svět“

Příští rok v květnu vyvrcholí další biennale unikátní přehlídka filmů o životě lidí se zdravotním postižením a činnosti humanitárních organizací. Uzávěrka pro zaslání soutěžních snímků je však letos na podzim, konkrétně 21. listopadu, kdy má svátek Albert. Hledejte dobré náměty, natáčejte a stříhejte!

Podmínky soutěže:

– Snímek musí odpovídat charakteru soutěže; počet snímků není omezen.

- Doporučená délka snímku je přibližně 10 minut.
- Na jedné videokazetě formátu VHS nebo disku DVD může být pouze jeden snímek.
- Uzávěrka přihlášek je 21. listopadu 2007.
- Kazety či disky je nutné zaslat do konce roku na adresu sdružení HANDICAP LYCEUM Praha, Plavecká 4/404, 128 00 Praha 2.
- Snímek zůstane ve videokabinetu pro nekomerční využití.

Autoři vítězných dílek obdrží tradiční sošku Zlatý Albert. Budou udíleni také Zlatí

Ráčci, ceny starosty města Rakovníka. Dějištěm jubilejního, pátého finále totiž bude 1. května 2008 rakovnické Tylovo divadlo a Kulturní centrum. Videofestival uspořádá Domov Ráček, který tak oslaví desáté výročí svého založení.

Na dotazy odpoví a další informace poskytne Josef J. Veselý na tel. čísle 224 910 364 nebo e-mailové adrese hclpraha@volny.cz. Aktuální zprávy o Videofestivalu 2008 se budou objevovat na stránkách www.hclpraha.cz; tamtéž bude zveřejněn i formulář přihlášky.

(mp)

Občanská poradna Brno nabízí

Občanská poradna Brno ve spolupráci s Jihomoravským krajem nabízí nestátním neziskovým organizacím, které se zabývají programy pro společenskou integraci osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených, **vzdělávání, které je zaměřeno na aktuální otázky propojování standardů kvality sociálních služeb a komunitního plánování sociálních služeb**. V nejbližší době se uskuteční **Plán práce s veřejností – 7 kroků k zapojení veřejnosti, SWOT analýza**, které proběhne **16. 5. 2007** v Brně ve školicí místnosti na Anenské ulici 10, 4. patro. Lektorem setkání je Mgr. Miloš Havlík.

Na setkání **je nutné se přihlásit do 1. května** na adrese komunitniplanovani@volny.cz – stačí uvést organizaci a počet účastníků za organizaci. **Vzdělávání je pro přihlášené účastníky zdarma.**

Veronika Ochmanová
Občanská poradna Brno
Anenská 10, 602 00 Brno,

tel.: 545 241 828, 739 655 052, www.komunitniplanovani.cz

ilustrační foto

Kdo má nárok na slevu na telefon a televizní poplatky?

Mnoho z vás jistě žádalo o slevu na telefon a mnoho z vás se setkalo s tím, že operátoři mají ve svých žádostech stále uvedeno, že sleva může být poskytnuta osobě, která byla uznána bezmocnou podle zákona č. 100/1988 Sb. Jak víme, bezmocnost byla k 1. 1. 2007 nahrazena příspěvkem na péči, logicky by tedy měla být sleva určena osobám pobírajícím tento příspěvek. Tuto skutečnost jsem si ověřila u JUDr. Hutaře, který mě informoval takto:

„Podle mého názoru by bylo možné použít citace ustanovení § 120 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., které zní:

(2) Osoby, kterým ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona náleželo zvýšení důchodu pro bezmocnost podle dosavadních právních předpisů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považují za osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby

a) ve stupni I (lehká závislost), jde-li o osoby částečně bezmocné,

b) ve stupni II (středně těžká závislost), jde-li o osoby převážně bezmocné,

c) ve stupni III (těžká závislost), jde-li o osoby úplně bezmocné. Z uvedeného ustanovení je evidentní, že namísto stupňů bezmocnosti jsou nyní stupně závislosti. Protože nařízení vlády je normou nižší právní síly, než je zákon, a nemůže tedy obsahovat úpravu odchylnou od zákona, je podle třeba mého názoru na věc nahlížet tak, že všude tam, kde právní normy nižší právní síly než zákon hovoří o bezmocnosti, je pod tímto pojmem nutně rozumět míry závislosti.“

S touto informací jsem se obrátila na všechny operátory a požádala je, aby svoji podmínku pro poskytnutí slevy upravili.

Dále uvádím odpověď na dotaz, který se týkal poplatků za televizní a rozhlasový přijímač v domově důchodců, nicméně princip je stejný i v jiném obdobném zařízení. Tazatelku zajímalo, zda by měli obyvatelé domova nárok na úlevu platby České televizi v případě, že jim po úhradě platby zařízení a odevzdání příspěvku na péči zůstane podle zákona minimum ve výši 15 % z jejich příjmu. To znamená, že jejich příjem v tom okamžiku nedosahuje 2,15násobek životního minima a podle zákona by měli být poplatku ušetřeni.

V případě placení poplatků za televizní a rozhlasové vysílání je třeba vycházet ze zákona 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích.

§ 3 – Poplatníkem televizního poplatku je fyzická osoba nebo právnická osoba, která vlastní televizní přijímač.

§ 4 – Od rozhlasového a televizního poplatku je dále osvobozena fyzická osoba, jde-li o jednotlivce, jehož čistý příjem za uplynulé kalendářní čtvrtletí je nižší než 2,15násobek životního minima.

§ 5 – Poplatník, který je právnickou osobou, platí rozhlasový poplatek z každého rozhlasového přijímače a televizní poplatek z každého televizního přijímače.

Rozhodujícím kritériem tedy je, kdo je vlastníkem přijímače. Pokud je jím domov důchodců, pak za něj platí poplatek zařízení. V případě, že je televize ve vlastnictví fyzické osoby, pak je tato osoba od poplatku osvobozena pouze v případě, že její čistý příjem za uplynulé kalendářní čtvrtletí je nižší než 2,15násobek životního minima (v současné době je to tato částka – $3 \cdot 126 \cdot 2,15 = 6721$ Kč). Za příjem se podle zákona 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, počítají dávky z důchodového pojištění, tedy důchody, ale za příjem se již nepočítá příspěvek na péči. Bude-li tedy některý klient zařízení vlastnit televizní přijímač a jeho důchod bude vyšší než výše uvedená částka, tak za přijímač bude muset platit i v tom případě, že mu z důchodu zůstane jen 15 %.

Pokud osoba bydlí samostatně, tak také nikdo nezkontroluje, jestli mu po zaplacení všech výdajů zůstane 10 nebo 20 % z příjmu. Pokud má příjmy vyšší než 2,15násobek životního minima, musí poplatky také platit.

Přeji brzký příchod jara.

Hana Valová

bezplatná linka:
800 100 250
e-mail:
poradna@ligavozic.cz
<http://www.ligavozic.cz>

Pracovní skupina bariéry v únoru

Únorové jednání pracovní skupiny bylo opět nabitó problémy a událostmi. Na jednání na chvíli zavítal i pan Václav Krása, předseda NRZP, a společně jsme diskutovali o některých zásadních problémech – zejména jak pomoci k naplnění usnesení vlády, kterým se Ministerstvu pro místní rozvoj ukládá analyzovat příčiny nedodržování právních předpisů ukládajících bezbariérové užívání staveb. Ministerstvo má za úkol do 31. prosince 2007 navrhnout vládě účinná opatření, která jednoznačně stanoví institucionální zajištění odpovědnosti za dodržování požadavku na bez-

bariérové užívání staveb. Další část diskuze s předsedou NRZP se týkala letošního ročníku chystané mezinárodní konference o přístupnosti staveb Aktivně bez bariér, která se v květnu 2007 uskuteční v Kongresovém centru v Praze.

Mimo tyto body se skupina věnovala i práci na nové vyhlášce, návrhům systému školení pro inženýry a architekty, novým typům dlažeb a jednání s Ministerstvem dopravy o evropské směrnici pro konstrukci vozidel a jejich bezpečnost vzhledem k osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.
Milena Antonovičová (ma)

BARIÉRY
Konzultační centrum pro odstraňování bariér (KCB)
Liga za práva vozíčkářů
Kounicova 42, 602 00 Brno
www.ligavozic.cz
e-mail: bariery@ligavozic.cz
telefon: 541 249 175-6
mobil: 775 310 221

Nové nízkopodlažní autobusy pro speciální linky v Brně

Koncem ledna se po dobu 14 dní zkušel na trasách speciálních linek 81 a 82 nový typ nízkopodlažního autobusu. Stávající autobusy se zvedací plošinou již dosluhují a je třeba je nahradit novými, moderními. Tentokrát brněnský podnik zkušel vypůjčený

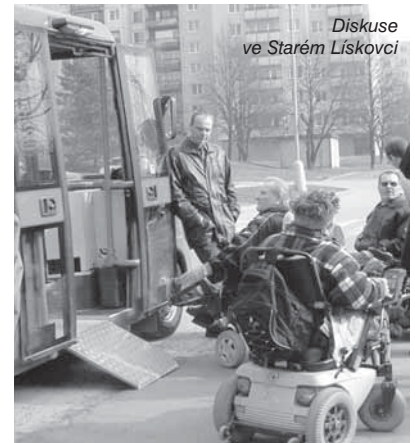
autobus firmy MAVE. Již od prvních dnů zkušebního provozu se ozývaly z řad vozíčkářů zásadní připomínky. Liga proto vstoupila do jednání s ing. Jiřím Valníčkem, provozním ředitelem Dopravního podniku města Brna, a. s., a výsledkem bylo, že

autobus byl v předem domluveném termínu přistaven jak k domům s bezbariérovými byty ve Starém Lískovci, tak na Vinohradech. Setkání s uživateli se v obou lokalitách účastnili zástupci DPMB, a. s., Ligy za práva vozíčkářů a jednatel firmy MAVÉ. Ve Starém Lískovci byla debata více emocionální, na Vinohradech spíše konkrétní a týkající se tématu. Celkově se však všichni uživatelé shodli na tom, že je třeba osadit širší dvoukřídlé dveře, širší a delší plošiny, je třeba

odstranit zbytečná svíslá madla v prostoru autobusu, doplnit sklopné sedačky a madla podél stěn. Stejně tak všichni uživatelé jednoznačně preferovali sezení po směru jízdy.

Výrobce slíbil, že se pokusí uživatelům maximálně vyjít vstříc. Doufejme, že nová varianta nízkopodlažního autobusu již bude pro vozíčkáře přijatelná a přinese jim při cestování po Brně větší komfort, pohodlí a bezpečnost.

(ma), KCB

Zasukované tkaničky

Dne 16. května v 19.00 hodin zahájí Liga za práva vozíčkářů jarní Dny Zasukovaných tkaniček benefičním koncertem Bratrů Ebenů v kulturním centru Semilasso v Brně-Králově Poli. Vstupenky můžete zakoupit od konce dubna v předprodeji KIC na Běhounské ulici č. 17 v Brně.

V pátek 18. května od 10.00 do 18.00 hodin bude na Joštově ulici v centru Brna přistaven bezbariérový autobus. Liga za práva vozíčkářů zde bude prezentovat své aktivity a zájemcům poskytovat informace týkající se života s postižením.

Sbírka bude probíhat ve dnech 17.–19. května. V těchto dnech budete potkávat v Brně dobrovolníky s kasičkami, do kterých můžete přispět libovolnou částkou a získat tak symbol sbírky, kterým jsou červenožluté tkaničky. Výtěžek je určen na služby tělesně postiženým občanům, jako jsou osobní asistence, bezbariérová doprava, poradenství a podporované zaměstnávání.

Dny zasukovaných tkaniček se uskuteční také v **Olomouci a okolí, a to od 25. do 27. dubna.**

V loňském roce se nám ve spolupráci s dobrovolníky podařilo vybrat 610 093,50 Kč.

Další formou podpory je odeslání dárcovské SMS zprávy ve tvaru DMS TKANICKA na číslo 87777. Cena jedné DMS je 30 Kč, ve prospěch služeb zdravotně postiženým osobám tím věnujete 27 Kč.

Více informací naleznete na www.tkanicka.cz.

Děkujeme všem, kteří přispěli, a také vám, kteří přispět hodláte.

Liga za práva vozíčkářů HLEDÁ DOBROVOLNÍKY pro realizaci celostátní veřejné sbírky ZASUKOVANÉ TKANIČKY

Petra Kyselková, Liga za práva vozíčkářů,
tel.: 541 249 175-6, 608 635 578

V současné době se dokončuje aktualizované vydání publikace „Nápadník – sborník rad a informací pro život s postižením“. Opět v něm najdete informace o příspěvcích, výhodách, důchodech a dávkách, legislativě, pomůckách, dopravě, problematice bariér, o pracovním uplatnění, tipy na volný čas a další rady. Publikace bude zasílána zdarma, máte možnost si ji objednat telefonicky na čísle 541 249 175, mailem na adrese: info@ligavozic.cz nebo poslat SMS na číslo 777 010 331.

Vydání „Nápadníku“ je realizováno i díky podpoře z projektu Transition Facility Evropské unie.

Nápadník
informací a rad pro vozíčkáře

Hana Valová

Milí čtenáři, jistě jste si již v rubrice Līga informuje zvykli na seriál o lidech, kteří vás na stránkách Vozíčkáře oslovují prostřednictvím svých příspěvků. Tentokrát vám chci představit člověka, který to těmto lidem svojí prací umožňuje. Řeč bude o Vladimíru Ludvovi, který Lize za práva vozíčkářů zajišťuje sazbu časopisu, tvorbu plakátů, pozvánek a dalších tiskovin, se kterými se na něj obracíme.

Spolehlivý a laskavý kouzelník s klávesnicí

Spolupracovat s Vladou je radost. Je velmi ochotný a schopný kdykoliv vyjít vstříc našim požadavkům. Je úžasné pozorovat jej při práci, když mu v hrubých rysech sdělím svoji představu o tom, jak by měla vypadat třeba pozvánka na některou z akcí pořádaných naší organizací. Nejdříve upřesňujícími dotazy zjistí všechny potřebné informace, krátce se zamyslí a pak – čaruj! S nelíčeným obdivem sleduji, jak jeho prsty kmitají na klávesnici za občasného použití myši nebo tabletu, aby se na monitoru během okamžiku moje představa „zhmotnila“. Protože se ve svých nápadech, co a jak má vypadat, vzácně shodujeme, stačí jenom pár drobných úprav, které většinou ani nemusím vyslovit nahlas, a vše je hotovo. Často se stává, že sotva lehce stihnu naznačit svůj požadavek na úpravu nebo se k němu teprve nadechnu, Vlada už jej zanášá na monitor. Hodně se tomu nasmějeme. Moc bych si přála umět taky takhle „čarovat“.

Ale ani u Vladi tomu tak vždy nebylo. Cestu ke své profesi hledal zpočátku klikatě a řekla bych, že na úplně opačném konci nabídky možností, než je kreativní tvorba grafiky a práce s texty. Protože ho od mládí zajímá technika, a dosud rád sleduje vývoj v této oblasti, vystudoval nejdříve brněnskou „strojárnou“. Po jejím absolvování strávil půl roku na Mendelově zemědělské a lesnické univerzitě studiem oboru strojní mechanizace, ale díky své nelásce k matematice jej ukončil a nastoupil do skladu brněnské firmy Copy Express. Vladovi nadřazení si brzy všimli jeho zájmu o práci grafiků a v době nouze toho využili – přes noc jej jeden z kolegů naučil základům grafických programů. Tím byl Vlada „pasován“ na grafika. Tady se pak procvičil v tvorbě všelijakých letáků, razítek, vizitek apod. S nabytými dovednostmi přešel později do nakladatelství Jota; to už jako sazeč knih. Zde pracoval do roku 1995, v jeho životě hodně důležitém, kdy se rozhodl zařídit si DTP studio na počítačovou sazbu. V témže roce se oženil a v roce dalším do jeho života přišla také dcera Karolínka. Manželství se Vladovi bohužel příliš nevydařilo, a tak žil s dcerkou nějaký čas sám. Tahle doba je však

naštěstí už za ním a nyní mu zázemí tvoří také jeho přítelkyně a její dva sympatičtí synové spolu se dvěma pejsky, morčaty a papouškem.

Toho všeho si však Vlada užívá pouze po „malých doušcích“, protože velkou část svého života věnuje práci. Na dřívější koníčky – trampování, hraní na kytaru, hraní basketbalu – mu času příliš nezbyvá. Některé dokonce ze seznamu svých činností úplně vyškrtl. Teď, když má čas, na něj můžete narazit při projíždce na kole se svými blízkými nebo třeba na nějakém pěkném výšlapu.

A s kým Vlada ještě kromě Ligy spolupracuje? Jsou to například nakladatelství Host, Atlantis, pro které zpracovává nová vydání knih Milana Kundery, Ludvíka Kundery, Jana Trefulky, Ludvíka Vaculíka, Milana Uhdeho... Firmě Computer Press sází počítačovou literaturu, nakladatelství Jota turistické průvodce, cestopisy, romány, obrazové knihy cestovatele a fotografa Jiřího Kolbáby, udává tvář časopisům LinuxEXPRES, Aura Společnosti „E“ a mnoha dalším tiskovinám.

Myslím, že nebýt osudu, který přivál Vladovi do cesty počítačovou sazbu a grafiku, mohl se taky žít třeba jako pedagog. Dokáže totiž trpělivě a laskavě vysvětlovat vše, na co se ho kdo zeptá a o čem má co říct, a to pěkně ze široka, aby to každý hezky pochopil. Ví totiž, že je i manuálně zručný, praktický a systematický.

A co dodat na konec? Vlada je příjemný kamarád i spolupracovník, a přestože je spíš málomluvný a má rád i ticho, ještě nikdy mi neřekl, že bych ho se svojí proříznutou pusou a vodopádem slov, když spolu pracujeme, otravovala. I proto ho mám ráda.

Eva Bartusková

Nablédnutí do duše

Největší pozitivum mé práce

Práce mě baví, protože za sebou vidím její výsledky, které jsou lidem k užítku. Z knih a časopisů, které sázím, se mohu dozvědět nové zajímavé informace.

Největší negativum mé práce

Největším negativem mé práce je to, že mi zabírá velkou část dne, a to často i o víkendy, takže mi nezbyvá příliš času na moje koníčky, na moje blízké. Ale je to negativum relativní, protože kdybych měl hodně volna, znamenalo by to, že mám málo práce.

Po práci

Jak už jsem říkal, volného času příliš nemám, ale když náhodou nějaký zbude, jedeme se projet na kolech, zalyžovat si nebo vyrazíme do přírody. Občas si taky poslechnu nějakou hezkou hudbu, nejráději mám asi rock, ale v podstatě nepohrdnu jakýmkoliv jiným žánrem. Občas

mívám potřebu poslouchat pouhé ticho, vypnout mozek a jen tak relaxovat, a to nejráději někde v přírodě, daleko od lidí.

Čtu

Protože velkou část mojí činnosti tvoří práce s texty, mám písmenek často až nad hlavu. Navíc téměř celodenní hledění na monitor oči velmi unaví, tak moc nečtu, ještě tak zprávy na internetu. Když už vezmu do ruky nějaký časopis nebo knihu, po chvíli „čtení“ vím přesně, jaké má sazba nedostatky, jaké se v textu vyskytují gramatické chyby, ale z obsahu toho stejně příliš nevím.

Sleduji

technické novinky týkající se aut, počítačů, technologických postupů.

Pro život mám svoje motto

Motto, které někdy řekla třeba nějaká slavná osoba, pro svůj život nepoužívám.

Zastávám jenom názor, že nejlepší je nechat každého, ať si žije svůj život po svém, a nikdo by mu do toho neměl zasahovat.

Můj sen je navštívit

Mám velmi rád přírodu, chtěl bych ji poznat v Kanadě nebo v Jižní Americe.

Můj sen je vidět

Nejsem snílek, ale jestli se dá za sen považovat přání, že ze všeho nejráději bych viděl svoji dceru zdravou a šťastnou, pak sním o tomhle.

Můj sen je sbalit

ruksak a vyrazit do přírody. Vnímat pouze její krásu, stát se alespoň na chvíli její nerušivou součástí.

Můj sen je vyhrát

Spíš se spoléhám sám na sebe, než abych myslel na to, co mi spadne do klína.

Život nejen na kolech

Vážení čtenáři, fotografové, připomínáme, že fotografická soutěž, kterou každoročně vyhlašuje Liga za práva vozíčkářů a jejímž tématem je život člo-

věka s postižením, bude i letos! Po-drobná pravidla přineseme v některém z příštích Vozíčkářů. Zasláné snímky budou vystaveny v průběhu doprovodných programů mezinárodního veletrhu HOSPI-Medica, které probíhají pod názvem Pro Váš úsměv, letos nově v pavilonu C. Vítězné snímky opět rozšíří řadu těch, které putují městy České republiky, aby seznámily jejich obyvatele se světem zdravotně postižených i s tím, jak svět vnímají oni prostřednictvím fotoaparátu.

Přejeme hodně zajímavých námětů a inspirací a těšíme se na soutěžní fotografie!

Petra Kyselková

Vážení čtenáři,

v minulém čísle jsme uvedli informaci o tom, že při zasílání finanční podpory časopisu Vozíčkář na transparentní účet č. 2083157001/2400 máte platbu označit variabilním symbolem, který najdete na adresním štítku.

Na štítku jste však žádný kód nenalezli, za což se omlouváme a počínaje tímto číslem napravujeme.

redakce

Nabízíme přepravu osob na vozíku do lázní, rehabilitačních ústavů a k lékaři na příkaz ke zdravotnímu transportu vydaný lékařem. Zatím pouze pro pojištěnce VZP.

Tel. řidič:

Stanislav Švábenský 777 010 334

Tel. dispečink:

Petra Kyselková 541 249 175-6

Līga za práva vozíčkářů, Kounicova 42, Brno

BEZBARIÉROVÉ DIVADLO BARKA

DUBEN 2007

13 HEDVÁBNÁ STEZKA v tanci a hudbě

20.00

PA Tance, rytmy a hudbu zemí Hedvábné stezky v tradičním i současném pojetí prezentují: Rena Milgrom & ensemble, Hearn Gadbois (USA) & party, Shahab Tolouie (Irán), El Raks Sá-el a další...
Uvádí: Rena Milgrom – studio Zambra, Praha www.zambra.cz Vstupné: 220 Kč

16 anonym NEČEKANÉ VARIACE

19.00

PO Život je jako šachová partie, člověk se ocitá před volbou každého tahu a každá volba vede k různým variantám, které se větví pořád dál. HISDRUŽAK Poustevník uvádí divadelní hru v žánru sci-fi. Neuvidíte sice žádné vesmírné honičky a laserové přestřelky, ale budete se skvěle bavit i tajit dech při zlomyslném humoru sobeckého Zydela, dialogích bývalého kapitána Petra s jeho roztomile kousavou manželkou Kathy i opilých výlevch zkrachovalého intelektuála Steva ve vile plné zážraků a futuristických vymožeností. Nebude chybět ani variace na stroj času. www.poustevnik.cz

17 Alan Ayckbourn ABY BYLO JASNO

19.00

ÚT Komedie, která by se klidně mohla jmenovat Jedno velké nedorozumění. V režii Ladislava Koláře uvede Divadelní soubor Domu kultury Kroměříž.

19 DÁMSKÝ GAMBIT

19.00

ČT Detektivka v podání žáků literárně-dramatického oboru ZUŠ Jaroslava Kvapila.

21 JAKO RYBA VE VODĚ – Rádio PROGLAS

18.00

SO Druhý folkový festival Proglasu – účinkují:
STRAŠLIVÁ PODÍVANÁ (Pízeň), DRIVE (Brno), JAUVAJS (Praha), DO VĚTRU (Svitavy), ŽAMBOŠI (Vsetín). Moderuje: Milan TESAR (hudební redaktor) www.proglas.cz

22 DIVADLO JÁRY POKOJSKÉHO

19.00

NE Již desátým rokem uvádí amatérské Divadlo Jaroslava Pokojského při sdružení Archa Community <http://archa-community.cz/> nejlepší kusy z dílny českého velikána Járy Cimrmana. S laskavým svolením panů Zdeňka Svěráka a Ladislava Smoljaka uvedeme hru Hospoda na mýtince.

24 VÉVODKYNĚ VALDŠTEJNSKÝCH VOJSK

19.00

ÚT Tragédie o válce nejen třicetileté uvádí DS BRNKADLA – a spol. www.luzanky.cz/brnkadla

26 PŘEVÁŽNĚ NEVÁŽNĚ

19.00

ČT Anton MĚSZÁROS (klavír), Daniel MĚSZÁROS (zpěv)

27 THE GLASS ONION

19.00

PA A MARTINA TRCHOVÁ BEZ BARIÉR

Benefiční koncert pro KONTAKT bB, občanské sdružení pro studium, rehabilitaci a sport bez bariér. Výtěžek ze vstupného bude použit na rozvoj plavání tělesně postižených. Více o sdružení na www.kontaktbb.cz. Vstupné 60 Kč, ZTP a ZTP/P zdarma.

29 Pohybové studio CYRANOVY BOTY

19.00

NE Druhá strana dveří (integrovaný tanec)
Kdo seje vítr (tanec)
Noemova archa (sound theatre)
Večer současného tance a rytmového divadla www.cyranovyboty.tw.cz

30 QUIORFANO – tanec

PREMIÉRA

19.30

PO tWAR – choreografie Julie Bienertová-Vašků („tisíc Wariant ARmády aneb jak svět tvaruje válka)
Nitro ZeMě – choreografie Dagmar Jiříčková („atmosfera je hutná, ale ne nepropustná...
Expanze do okolního prostoru, která je zároveň cestou dovnitř...
Ojedinilé momenty... Cesta ke kořenům... Prostá radost...“
SpektrUTRUM – choreografie Julie Bienertová-Vašků www.quirfano.wz.cz

Bezbariérové divadlo BARKA účelové zařízení Ligy za práva vozíčkářů Svatopluka Čecha 35a, 612 00 Brno-Královo Pole

Telefonické rezervace: ☎ 541 213 206

Ceny vstupenek od 30 do 100 Kč. Vozíčkáři a ZTP zdarma.

Činnost Bezbariérového divadla BARKA podporují
STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO, městská část Brno-Královo Pole

MINISTERSTVO KULTURY ČR
odbor regionální a národnostní kultury

NOVASERVIS®

MOTOROLA

COLOSSEUM

LLH

ARMOR

RADIO VALC

... a vy, diváci, kteří k nám chodíte...

MUDr. Lia Frantalová

Díl jedenáctý – elektrický vozík a sezení

V minulém článku jsem slíbila pohovořit o elektrických vozících a sezení. Před časem jsem dostala e-mail od jedné čtenářky s dotazem, jak sedět v elektrickém vozíku. Byla jsem trochu rozpačitá, protože jsem tomu ne úplně dobře rozuměla. Seze-

ní zůstává přece vždy sezením a je jedno, zda sedím na mechanickém vozíku, na elektrickém vozíku či někde jinde. Paní jsem odpověděla něco ve smyslu, že správně a dobře by se mělo sedět všude a není důvod, proč by tomu tak nemělo být i u elektrického vozíku. Již se zpět neozvala, ale její dotaz mi vrtal hlavou. A postupně jsem si uvědomovala, jak se mi vybavovali mí pacienti, známí a lidé dospělí i děti, které jsem potkala, na elektrickém vozíku, že někteří z nich opravdu měli se sezením problémy.

Problémy mohou být již v rozměrech sedáku. Mladý muž, student, tetraplegik, který má mechanický i elektrický exteriérový vozík, je štíhlý a vysoký. Rozdíl mezi šířkou sedáku mechanického vozíku a elektrického vozíku je 10 cm! I hloubka sedáku je na elektrice delší než na mechanice. Protože se pohybuje venku i v zimě, nemůže mít samozřejmě elektriku těsně na trochantery (to jsou kostěné výstupky, které máme na stehenních kostech, dalo by se říci na tom nejširším místě nahoře na stehně pod pánví). Je dospělý, nánožník řečený fusak nepoužívá. Dnes v době měkkých, elastických a vysoce zateplených oděvů (v prodejnách sportovního oblečení je možno za rozumný peníz – a v novoročních slevách ještě výhodněji – zakoupit oblečení, které používají např. horolezci do vysokohorské zimy, je tenké, drží dobře teplo a současně dýchá ven, takže se v něm člověk nepotí, je i příjemné na nošení a pohledné) potřebuje 1–1,5 cm z každé strany od trochanterů, pokud se bude balit do deky, tak 2 cm. Rozhodně ne již zmíněných 10 cm. Hloubka sedáku – tedy rozměr předozadní, by se také neměla zásadněji lišit. Je možno přidat 1 cm na teplé oblečení. Je otázka, kolik času tráví pacient venku na elektrice v zimě a v létě, a tím by se mělo vše řídit. Pokud se jedná o dítě či dospělého, který používá nánožník, 2 cm z každé strany plně dostačují přidat na šířce. I zde platí, že nadbytečná šířka vede k sedu se šikmou pánví, která tvoří nakloněnou rovinu, a páteř reaguje vychýlením do strany – skoliózou. Při nadbytečné hloubce sedáku je tlak do podkolenní jamky, pacient mu uhýbá a podjíždí pánví dopředu, čímž se kyfotizuje (ohýbá dozadu) bederní páteř, která je fyziologicky vyklenuta lehce dopředu. V delším časovém horizontu kyfotizace bederní páteře velmi často přináší obtíže. Mohou to být např. bolesti ramen, bolesti šíje, bolesti hlavy, které, ač se to na první pohled tak nejeví, mohou být v přímé příčinné souvislosti právě s kyfotizací bederní páteře a nevhodným sedem.

S příliš širokým sedákem souvisí i široká zádová opěrka, a tedy může být nedostatečná opora laterolaterální (stranová). Vozík musí vyhovovat i v ostatních parametrech. Důležité je umístění joysticku. Je-li joystick na ovládání dominantní rukou či rukama oběma, měl by být umístěn tak, aby pacient mohl sedět rovně a nemusel se naklánět na jednu stranu za rukou či

O sezení

dopředu na středovou desku s opřením o předloktí. Při joysticku na ovládání bradou nebo dechem je přesné nastavení ještě důležitější, protože v těchto případech není pacient schopen si korigovat polohu sám ani minimálně. V cizině existuje i ovládání hlavou pomocí senzorů umístěných v hlavové opěrce, ale tento typ ovládání vozíku jsem u nás zatím ještě neviděla. Pro nejvíce postižené pacienty je výhodou display, na kterém bez změny polohy těla mohou vidět ovládací funkce a aktuální nastavení vozíku.

Je třeba si uvědomit, že dle pravidel ZP (zdravotních pojišťoven) je možno požádat o EIV (elektrický invalidní vozík) při postižení minimálně tří končetin (viz sazebník VZP – fialová kniha o veškerých pomůckách zdravotnické techniky). Znamená to, že se většinou jedná o pacienty s těžším postižením. Čím těžší je postižení, tím náročnější je posouzení potřeb pacienta a nalezení toho nejvhodnějšího řešení jeho elektrické mobility jak z hlediska dobrého sezení a vhodného ovládání vozíku, tak z hlediska technického. Právě proto, že se vždy jedná o těžce postižené pacienty, by mělo nejprve předcházet podrobné určení potřeb klienta ze zdravotního hlediska včetně jeho rovnováhy, způsobů opory a možnosti ovládání vozíku a teprve následně by měly být nalezené zdravotní parametry převedeny do technické řeči – tedy vhodného výběru nejen vozíku, ale hlavně jeho vhodné kompozice. I zde platí, že se vozík musí přizpůsobit potřebám pacienta, a nikoliv naopak. Proto je moc dobře, že už na trhu existují vozíky, které je možno sestavovat postupně – tedy nejprve stanovit priority sezení a typ sedacího systému, potom potřeby orientace v prostoru ve smyslu polohovacích zad, náklonu či zvedání a následně typ pohonu – přední, zadní a středotěžišťový. Díky tomu je možno, při změně zdravotního stavu pacienta, vyměnit např. pouze sedací systém, aniž by se musel vyměňovat celý vozík. To vše samozřejmě při zachování kvality a možnosti jakéhokoliv ovládání – joystickem umístěným kdekoliv dle potřeby pacienta či bradou nebo dechem.

V jiném e-mailu se mě jeden pán ptal, jaká jsou bezpečnostní opatření týkající se baterií a jejich dobíjení. Přiznám se, že jsem nevěděla, a ptala se jednak na hygieně a také člověka, který je profesí bezpečnostní technik. Na hygieně mi řekli, že existoval zákon o tzv. „nabíjárnách“, tedy místnostech, kde se ve velkém dobíjely průmyslové baterie. Byl zrušen a nebyl nahrazen. Ale existuje předpis, který také pojednává o provozu motor. vozíků a nabíjení alkalických baterií ČSN 26 86 11, kde se v článku 4.9 hovoří o tom, že v místnostech, kde se nabíjí baterie, by se měl dodržovat zákaz kouření, používání otevřeného ohně a konzumace jídla a pití. Na hygieně mi řekli, že kvůli zplodinám, které se z elektrolytové baterie při nabíjení uvolňují, by měla být baterie (vozík) dobíjena mimo obytnou místnost – sklep, chodbu, balkón aj., a pokud to nejde jinak, mělo by být v době nabíjení plně otevřené okno, aby byla místnost intenzivně větrána. Protože dnes jsou vozíky, které mají v základním vybavení již baterii gelovou, je třeba se ptát i po těchto parametrech.

Elektrické vozíky jsou kapitolou velmi dlouhou, rozdělím ji tedy zase jako některé předchozí díly do dvou částí, takže dokončení příště. To snad už budeme mít teplé počasí.

MUDr. Lia Frantalová, liafrantalova@tiscali.cz

Synergická reflexní terapie v léčbě mozkových pohybových poruch

Mozkově hybná porucha (např. DMO – dětská mozková obrna) zasahuje postižené jedince celoživotně a většinou velice komplexně, přičemž naděje na absolutní vyléčení je minimální. Rehabilitace se tak stává dlouhodobou, téměř každodenní nutností.

S pomocí kompenzační pomůcky je možné vykonávat i běžné domácí práce.

Odborníci a specializované organizace se snaží v posledních letech v léčbě motoricky postižených osob o ucelený pohled a komplexní léčbu, tedy o propojení a návaznost diagnostiky, medicínské léčby, operativní léčby, fyzioterapie a rehabilitace pedagogické, sociální a pracovní. Stále více jsou akceptovány také přístupy „alternativní“ a hledání nových možností léčby je nadále aktuální.

Možnosti rehabilitace jsou do jisté míry předurčeny stupněm a rozsahem poruchy mozku. Primární porucha na centrálním nervovém systému způsobuje patologické (nesprávné, nefyziologické) řízení pohybů těla včetně řízení jazyka, jemných pohybů prstů, tedy ovlivňuje i schopnosti řeči a psaní. Neviditelná porucha se tím projevuje s přibývajícím věkem stále zřetelněji a zasahuje do více oblastí tělesných funkcí a předurčuje tak kvalitu života postiženého člověka a míru jeho samo-

statnosti. U dětí s těžkými poruchami centrální nervové soustavy se během času vyvine i přes různorodou rehabilitaci patologické držení a hybnost těla. Přidávají se negativní změny v pružnosti a pohyblivosti tkání, jako jsou svaly, šlachy, vazivo, fascie, kůže, což se dá souhrnně nazvat **sekundárními poruchami pohybového aparátu**. Tyto nežádoucí změny omezující pohyb se postupně projeví ve formě kontraktur, subluxací či luxací kyčlí (vykloubení), skoliózou, tuhnutím kloubů, poruchami prokrvení a látkové výměny (studené, promodralé končetiny), někdy i poruchami vnitřních orgánů (zácpa, špatné trávení, pomočování aj.). Změnou pasivní hybnosti tkání je i zpětně snížen efekt aktivního cvičení. Když jsou možnosti fyzioterapie – tedy aktivního cvičení např. dle Vojty nebo Bobatha – dle odborníků vyčerpány, často se pak řeší tyto důsledky operativně. Tyto zásahy jsou pro organismus radikální a nevratné. Již dlouho se hledá léčba, která by zabránila zkracování svalů a šlach a udržovala pohyblivost kloubů, páteře a celého těla v dobrém stavu po celý vývoj spastického dítěte, nebo léčba, která by naopak u hypotonního dítěte pomohla napětí svalů zvýšit. Tyto cíle lze dosáhnout pravidelnou (4–5krát ročně po 10 dnech v bloku) aplikací synergické reflexní terapie (SRT), která je tak léčbou preventivní (brání u postižených dětí rozvoji kontraktur a vadného tělesného držení) a pro fyzioterapii je podpůrná (aktivuje nervový systém). SRT není nácvik aktivního ani pasivního pohybu, ale zlepšuje podmínky pro uplatnění aktivní motoriky tím, že odstraňuje překážky ve strukturách a ve funkci pohybového aparátu.

Pomocí SRT lze léčit např. následky mozkové mrtvice, posttraumatické poruchy mozku, Parkinsonovu nemoc, roztroušenou sklerózu, Kiss-syndrom, senzomotorické poruchy integrace, ADHD, hydrocefalus, tortikolis, artrogrypózu, myotendinozní a neurosvalové onemocnění,

dále pak artrózu, skoliózu a veškeré vertebrogenní/pátevní potíže. Touto terapií lze ovlivnit také průběh epilepsie, mentální stavy pacientů, mimointelektové schopnosti (u lehké mozkové dysfunkce) jako např. percepce, prostorové vnímání a koncentrace. Koncept SRT může pozitivně ovlivnit jak hypotonii, tak i hypertonií svalstva, tedy snížené i zvýšené napětí svalů. SRT **slučuje během jednoho ošetření vybrané a modifikované léčebné techniky** z myofasciální techniky, akupresury, reflexní masáže ruky, nohy a hlavy, dále z klasické osteopatie, manipulační léčby, mobilizací a zároveň se provádí bezprostředně korekce patologického držení těla podle individuálního obrazu postižení. Tato originální kombinace vyvolává vzájemné navýšení účinku jednotlivých technik neboli **synergetický efekt**, v jehož důsledku má pak SRT **globální působnost** na téměř všechny tělní systémy a orgány.

Léčba se provádí v rámci rehabilitačního poradny Institutu SRT u paní Vodičkové nebo u certifikovaných absolventů kurzu SRT (dosud 400) z celé ČR, jejichž seznam s kontakty najdete v databázi na internetových stránkách institutu: www.isrt.cz.

V případě zájmu o další informace nebo zájmu vyškolit se v této terapii buď jako pečující o postižené, nebo jako odborný terapeut se můžete obrátit na školící centrum vedené Renatou Vodičkovou, DiS. Kontakt: tel. 244 402 739, www.isrt.cz, e-mail: srt@iol.cz nebo Malá Lada 10, 143 00 Praha 4. Poradenství se týká nejen SRT, ale i dalších RHB směrů, pomůcek (např. vertikalizační stojany, nafukovací dlahy Urias) a protetiky (vločky, dlahy).

Nejbližší kurz SRT pro rodiče postižených dětí, pro zdravotní sestry, logopedy a speciální pedagogy se koná 18.–23. 6. 2007.

Renata Vodičková,
fyzioterapeutka a matka dítěte
s DMO a s epilepsií

Naděje pro nový život – buněčná terapie

Sklobit aktivní život, kdy se člověk zapojí do společnosti, jak nejlépe může, bývá při upoutání na invalidní vozík problém. Možností, jak se uplatnit, je ale naštěstí stále víc. Zasloužilo se o to i Sdružení Makropulos, které přišlo s projektem „Připoj se a pracuj“, financovaným z Evropského sociálního fondu. Zdravotně postižení se díky tomu mohou aktivně podílet na získávání finančních prostředků nezbytných pro nový výzkum léčby poraněné míchy kmenovými buňkami, což je dnes největší naděje, jak jednou s invalidními vozíky skoncovat úplně.

„V případě nejtěžšího poškození míchy, kdy pacient úplně ochrne, nervové buňky v míše odumřou a vznikne tam díra, které říkáme kavýta,“ vysvětlila Eva Syková, ředitelka Ústavu experimentální medicíny Akademie věd ČR. Co ale udělat, aby se přerušené části opět spojily? Naději přinesl výzkum tzv. kmenových buněk.

Ty totiž mají tu vlastnost, že se z nich mohou postupně vyvinout buňky jakéhokoliv typu včetně nervových buněk čili neuronů. Kmenové buňky vytvoří takovou tkáň, která je právě potřeba, a navíc si samy dokážou najít přesné místo, kde jsou zapotřebí. A uměly by to i u přerušené míchy.

„Nejprve je však nutné vytvořit v místě jakési přemostění,“ říká profesorka Syková. Právě na tomto „mostě“ se kmenové buňky uchyť a rozmnoží. Po nějakém čas se díky tomu přerušené části míchy mohou opět spojit a vše může v ideálním případě fungovat jako dřív. Výzkumníci z Ústavu makromolekulární chemie AV ČR dokonce vyvinuli unikátní materiál, na který se kmenové buňky uchyťí nejlépe – základem je hydrogel jako v případě kontaktních čoček. A kde kmenové buňky vzít? Pro výzkum se používají buňky z potracených plodů nebo buňky z přebytečných embryí při umělém oplodnění.

Nejbližší cíl

K výzkumu, který probíhá na několika světových pracovištích, chtějí přispět i vědci z ČR. **Nezbytným předpokladem k tomu však je vybudování Centra regenerativní medicíny s rozšířenou kapacitou a zcela čistými prostory pro kultivování buněk pro léčbu, pro které jsou již nalezeny prostory v areálu Thomayerovy nemocnice v Praze-Krči.** Právě tady by měla pokračovat klinická studie léčby poraněné míchy pomocí buněčné terapie. Prostředky je nyní třeba získat nejen na vybudování a vybavení Centra RM, ale i na dokončení klinické studie léčby, která může v léčbě postižení vozíčkářů znamenat velký pokrok. Díky projektu Sdružení Makropulos se na tom nyní mohou podílet i sami vozíčkáři, tedy ti, jichž se to týká nejvíc. Podaří-li se dovést klinické studie do konce, může být jejich život v dohledné době už úplně jiný.

Projekt „Připoj se a pracuj“ probíhá už od podzimu loňského roku. První skupina šesti lidí připoutaných na kolečkové křeslo začala pracovat v listopadu, dalších osm lidí pak od 1. ledna t. r. Obě skupiny byly nejdříve proškoleny na komunikační dovednosti, telemarketing a fundraising. V průběhu tréninkového zaměstnání, které probíhá z pohodlí jejich domova, lektoři Sdružení Makropulos všechny zúčastněné naučili pro jejich práci využívat internet a pracovat se vzdáleným elektronickým systémem pro řízení jejich práce a podporu vztahů s potenciálními dárci a sponzory. **A ve své činnosti jsou úspěšní, neboť k 16. únoru 2007 se jim na konto Buněčné terapie podařilo získat téměř 150 000 Kč.** Další částí projektu je také průzkum mezi zaměstnavateli s cílem zjistit možnosti pracovního uplatnění zdravotně postižených. Výsledky průzkumu budou po skončení projektu k dispozici na webových stránkách sdružení www.makropulos.org.

Věra Keilová

Z výsledků, které byly prezentovány na kongresu 3. setkání spinálních jednotek – přednášela i prof. MUDr. Syková, DrSc. a prezentovala výsledky na skupině pacientů, vyplynulo, že se sice jedná o nadějnou metodu v budoucnu, ale u spinálních pacientů dosud nepřinesla očekávané výsledky. Tedy po aplikaci kmenových buněk se stav pacienta nevyvinul jinak, než odpovídalo výši poškození míchy. A to i u pacientů, kde byly kmenové buňky aplikovány krátce po vzniku úrazu, u chroniků ani nemluvě. Problémem je, že prvně je třeba zajistit, aby porušená tkáň neprodukovala látky, které brzdí hojení. Následně je třeba zajistit, aby kmenové buňky byly opravdu tam, kde by mohly být užitečné. V budoucnu se ukazuje jako případně možné, po překonání těchto výzkumných problémů, aplikování kmenových buněk přímo do místa poškození míchy při operační stabilizaci bezprostředně po úrazu. Je otázkou, zda se změní citlivost, zda se změní motorika ve smyslu nějakého drobného zlepšení, ale zatím to, že by se „původně“ vozíčkář postavil na nohy a stav byl plně jako před úrazem nebo alespoň že by se z tetraplegika stal paraplegik, není jednoznačně ve hře. Tato perspektiva bude platit pro pacienty bezprostředně po úrazu. O chronických se vůbec nehovoří, to je možná otázka dalšího výzkumu, tedy dalších 20 či 40 let? Kdo ví. Ano, kmenové buňky jsou dnes velkým šlágregem, i já jsem měla na oddělení více pacientů, kteří kmenové buňky dostali, ale jejich stav odpovídal výši poranění míchy a nic nového, co by šlo přičíst aplikaci kmenových buněk, jsme nenalezli. Metoda je sice nadějná, ale ve fázi výzkumu a v současnosti bez klinického dopadu na pacienta ve smyslu podstatnější změny jeho stavu.

Podporovat výzkum je nutné, ale spíše by se měly sehnat peníze odjinud než od lidí po úrazu páteře, kteří je sami budou potřebovat na dobré vybavení domácnosti, doplatek kvalitnějšího vozíku, zakoupení pomůcek, které nehradí ZP a které jim mohou ulehčit život, na zaplacení fyzioterapeuta docházejícího na domácí cvičení co nejčastěji atd.

MUDr. Lia Frantalová

„Život sám o sobě nemá smysl, je třeba nějak ho naplnit,“ tvrdí spisovatel a překladatel Ivan Jergl

Ivan Jergl se narodil v červenci 1941 v Brně. Základní školu vychodil v Ústavu sociální péče pro tělesně postižené v Brně na Kociánce. Poté vystudoval Střední ekonomickou školu a Jazykovou školu v Brně. Pracoval nejdříve v družstvu invalidů Obzor, a to v letech 1965 až 1970, pak do roku 1974 jako sociální pracovník Svazu invalidů a od roku 1974 až dosud jako účetní v podniku Meta. Ve volných chvílích překládá ze španělštiny, je členem Obce překladatelů. Věnuje se také literární tvorbě. Vlastní povídky a překlady latinsko-amerických a španělských autorů publikoval v časopisech a novinách (Mladá fronta, Rovnost, Květy, Pražský večerník aj.). Je spoluautorem sborníku Každý běží svou milí, který vyšel v roce 2004. Vydalo ho sdružení Okamžik, stejně jako o rok později Jerglovu knížku povídek Naděje chodí po špičkách. Ivan Jergl je ženatý, má dceru Janu a obětavou ženu Julii.

Autorské čtení v Bezbariérovém divadle BARKA v Brně

■ **Píšete povídky o lidech, které osud potrápil už v dětství, což je i váš případ.**

Měl jsem to štěstí v uvozovkách, že mě v jedenácti letech potkal chronický revmatismus, který mě provází jako věrný druh celý život. Přivedl mě mezi stejně postižené mladé lidi do Ústavu sociální péče na brněnské Kociánce. To, co jsem zde spolu s ostatními prožíval, se odrazilo i v námětech mých povídek.

■ **Součástí Ústavu sociální péče v Brně na Kociánce je nejen základní škola, ale také několik středních škol. Proč jste si vybral právě ekonomický obor?**

V té době, kdy jsem já byl na Kociánce, tam kromě učebních oborů žádná odbor-

ná škola nebyla. Nás, studenty, vozil ústav osobním autem na dvouletou ekonomickou školu v Brně. Vybral jsem si ji proto, že mě technické obory nelákaly. Maturoval jsem pak při zaměstnání.

■ **Takže váš život i přes zdravotní postižení probíhal docela hladce...**

O hladkosti se dá těžko hovořit. Když jsem se vrátil z ústavu domů, moji rodiče byli více méně zoufalí, protože jsem byl nepohyblivý, řidičák ani vozidlo jsem žádné neměl.

Ale měl jsem štěstí na lidi, s kterými jsem se při hledání svého uplatnění setkal. Vůbec poprvé mě do zaměstnání přijal tehdejší Svaz invalidů v Brně. Mezi tím mi vyřídili přiděl tříkolky Velorex, získal jsem řidičský průkaz v autoškolě invalidů a potom mi pomohli i najít práci v právě vzniklém družstvu invalidů Obzor.

■ **Z družstva Obzor jste v roce 1974 přešel na Svaz invalidů jako sociální referent a potom do podniku Meta, kde stále pracujete.**

Ano, podnik Meta vznikl jako výrobní zařízení tehdejšího Svazu invalidů. Pracovní možnosti tam byly poměrně rozmanité. Bylo tam i dobré sociální a rehabilitační zázemí, které pomáhalo pracovníkům udržovat zdravotní i pracovní kondici.

■ **Ale i Metu postihlo po roce 1989 to, co mnohé jiné podniky.**

Počet pracovníků se snížil, výrobní sortiment se zúžil. Teď je z ní akciová společnost...

Ano, z původního počtu 1500 tam dnes pracuje zhruba sedmdesát lidí, ale pořád tam převažuje víc než padesát procent zaměstnanců se změněnou pracovní schopností a s těžším zdravotním postižením.

■ **Dovedete si představit, že byste v Metě nepracoval? Že byste se ráno probudil a nemusel do práce?**

Zatím si to představit nedovedu, ale pro ten případ už mám v zásobě spoustu dalších možností nebo náplní, kterým se budu určitě věnovat. Takže to ranní pro-

buzení nebude znamenat probouzení do dne, který bude sloužit k zevlování a bloumání, naopak bude stejně tak krátký jako dosud.

■ **Když jsme u dalších možností nebo náplní života, máte velice zajímavého koníčka – literární činnost. Vzpomenete si, kdy jste napsal svou první povídku a kde vyšla?**

První povídka vznikla v době, kdy jsem byl znovu v rekonvalescenci po recidivě kloubového revmatismu. Bylo mi 22 let a vzpomněl jsem si na jeden zážitek z dětského pobytu v nemocnici. A vznikla povídka, která vyšla v časopise Vlasta, pod pseudonymem našeho podnájemníka.

■ **V roce 2005 vám vyšla knížka, kterou jste nazval Naděje chodí po špičkách. Jáchym Topol v předmluvě napsal, že podáváte literaturu čtenářům jako antidepressivum, s čímž souhlasím. Měl jste z té knížky určitě jako autor velikou radost...**

Měl, ohromnou, ale sotva odezněla, zůstává ve mně obava, zda dokážu ještě něco dalšího stvořit.

■ **A dokázal jste to?**

Mám v rukopise soubor povídek nejen ze života postižených a rukopis větší novely.

■ **Půjde opět o zdravotně postiženého člověka?**

Měl by to být zdravotně postižený člověk nebo více takových lidí na pozadí vývoje doby a změny situace okolo.

■ **Máte opravdu štěstí na lidi kolem sebe. Jedním z vašich poradců nebo konzultantů byl také spisovatel Jan Nouza...**

Ano, znám ho roky, sice ne osobně, ale z jeho tvorby, ať už z reportáží v časopisech nebo z jeho knížek. Jeho pomoci si velice vážím. Udělil mi dobré rady. A byl to také pan Miroslav Michálek ze sdružení Okamžik, který mi dodal odvahy, abych si na vydání knihy povídek vůbec troufl.

■ **Kromě psaní povídek také překládáte ze španělštiny. Za to myslím vděčíte svému otci, který dlouho pracovní pobýval v Argentině.**

Je to tak. Učil mě už od dětství, i když mě

„Co jsem prožíval se odrazilo v námětu mých povídek.“

„Měl jsem štěstí na lidi, s kterými jsem se setkal.“

to tehdy příliš nebavilo. Ale později se mi ta řeč zalíbila a začal jsem překládat.

■ **Ale to nestačily znalosti získané od tatínka, musel jste je nějak prohloubit.** Nejdřív samostatným studiem, potom prošly rozhlasové kurzy španělštiny a nakonec jazyková škola se státní zkouškou.

■ **Vaší první překladatelskou prací byly kubánské pohádky, ty vyšly v roce 1979 v nakladatelství Albatros.**

Ale už předtím vycházely v různých časopisech moje překlady povídek různých latinskoamerických autorů. Pak ještě následoval překlad divadelní hry a románu z Latinské Ameriky a v roce 1980 to

byla v Československém rozhlase Brno četba na pokračování z novely Gabriela Garcíi Márqueze Příběh trosečníka.

■ **Uvažujete o překladech z jiného jazyka, nebo zůstanete i nadále u španělštiny?**

Ne, času je málo a musím k nějakému konci přivést vlastní začaté rukopisy.

„Moje žena je prvním konzultantem a kritikem toho, co píšu a překládám.“

■ **Loňský rok byl pro vás mimořádně úspěšný. V literární soutěži zdravotně postižených autorů Společný svět 2006 jste získal první cenu v kategorii próza i poezie. Zvítězil jste i v další soutěži nazvané Internet a můj handicap. Ve své povídce jste pro internetové spojení použil zajímavé přirovnání: „Jsem v pavučině, v nekonečné síti světa. Ne jako ubohá moucha lapená osudem, ale jako čiperný a pohyblivý uzlík. Jeden z mnoha, ze kterých je síť utkána.“ Takže život bez internetu si už určitě nedovedete představit.**

Mám určitě štěstí v tom, že jak jsou na jedné straně moje pohybové schopnosti stále horší, tak na druhé se zase objevuje dostatek jiných prostřed-

ků, které to mohou do určité míry kompenzovat, ať už je to elektrický vozík nebo teď internet. To je opravdu bezedná studnice informací a rychlý kontakt s lidmi.

■ **Když vás tak poslouchám, vy jste docela šťastný člověk...**

Když zvažuji plusy i mínusy svého života, tak snad mohu říct, že jsem patrně někdy

Ivan Jergl s rodinou

šťastný, ale ve chvílích, kdy o tom nevím. To poznávám až později, když se ohlédnou zpět. Štěstí je, že jsem potkal lidi, kteří mi na životní cestě pomáhali a pomáhají. V první řadě je to moje žena, která se mi stala hlavní oporou ve všem, i konzultantem a prvním kritikem toho, co píšu a překládám. Podstata štěstí je podle mého názoru v tom, že i člověk s handicapem musí pro někoho a pro něco žít a dokázat, že k něčemu je. A když se mu to aspoň zčásti podaří, pak dal svému životu smysl.

Za rozhovor děkuje Věra Rudolfová.

Centrum Paraple poradí, jak na vozíku zvládat mateřství či otcovství

na otázky odpovídá Hana Sixtová, sociální pracovníce

■ **Jak vůbec vznikl nápad připravit projekt „Máma na vozíku“?** Inspirovaly nás tři okolnosti. V Centru Paraple dlouhodobě pomáháme lidem ochrnutým po poškození míchy, jsme s nimi v kontaktu v různých fázích jejich života. A tak mezi našimi klienty samozřejmě byly i vozíčkářky, které čekaly miminko, sháněly potřebné informace a musely řešit různé problémy. Později jsme zprostředkovali kontakty ženám na vozíku se zájmem o mateřství s našimi klientkami, které už roli maminky zvládají. A běžně se také setkáváme se starostmi rodičů, kteří se pohybují na vozíku a už o děti pečují.

■ **Co všechno se zatím v rámci projektu odehrálo?**

Loni na jaře jsme uspořádali týdenní pobytový kurz, na který přijelo deset žen s míšním poškozením. Bylo mezi nimi šest maminek s dětmi ve věku 4 měsíce až 13 let a čtyři děvčata, která mají o mateřství vážný zájem. Během kurzu si účastnice mohly vyměnit zkušenosti a poznatky. Uskutečnila se odborná beseda zaměřená na gynekologii a porodnictví. Na otázky odpovídala dětská klinická psycholožka. Jedno odpovědne se ženy učily vázat šátky na nošení dětí...

Foto: Helena Krejčířová

Následoval podzimní víkendový kurz v Samšíně na Jičínsku. Některé z jedenácti účastnic jej absolvovaly se svými dětmi a partnery. Vyslechly si například urologickou přednášku, besedovaly s manželskou a rodinnou poradkyní. Během obou kurzů byla samozřejmě zajištěna péče o děti.

■ **Jaký je o projekt zájem v současnosti a co chystáte v nejbližších měsících?**

Evidujeme kolem třiceti maminek či děvčat, které mateřství čeká. Zaznamenali jsme také zájem od žen, které zatím služeb Centra Paraple nevyužily. Připravujeme jarní týdenní kurz, který bude určený spíše pro ženy, které už děti mají. Uskuteční se v rekreačním středisku v přírodě a jeho součástí opět budou odborné besedy. Na podzim plánujeme prodloužený víkend pro bezdětná děvčata, která se o téma mateřství vážně zajímají. Přítomny budou i některé maminky, které jim předávají své osobní zkušenosti.

■ **Jsou nějaké informace zveřejněny na internetu?**

O projektu „Máma na vozíku“ se lze dočíst na stránkách www.paraple.cz, konkrétně v rubrice „Naše služby“. Stojí také za zmínku, že pro účastnice kurzu jsme připravili informační brožurku obsahující přednášky a články, které

jsme dosud k tématu těhotenství žen s míšním poškozením získali. Dáváme v ní i tip na bezbariérovou gynekologickou ordinaci.

■ **Mohou vás kontaktovat i naše čtenářky?**

Pokud jsou ochrnuté po poškození míchy, mohou se přihlásit do Centra Paraple na e-mailovou adresu paraple@paraple.cz nebo na telefon 274 771 478 či 274 777 973. Zájemkyním s jiným tělesným postižením doporučujeme náš informační servis na zmíněných webových stránkách.

■ **Uvažujete o podobné aktivitě pro muže na vozíku, kteří mají či hodlají mít potomka? A pokud ano, bude se „mužská varianta“ nějak výrazně lišit od původního projektu?**

Muži mají také „své problémy“ se založením rodiny, s rolí otců a výchovou dětí. Proto chceme ve spolupráci s některými vozíčkáři, o kterých víme, že tohle už dobře zvládají, ještě letos zahájit projekt „Táta na vozíku“. Jaká bude jeho náplň, to záleží na požadavcích samotných mužů s poškozenou míchou. Mohou nám už teď volat či posílat e-maily.

(mp)

Začaly jezdit nízkopodlažní vlaky Regionova a stoupá počet stanic s pojízdnou zdvihací plošinou

Na otázky nám odpověděla Naďa Bludovská z odboru osobní dopravy a přepravy generálního ředitelství Českých drah.

■ **Loni v květnu začaly v Česku, konkrétně ve Zlínském kraji, jezdit první částečně nízkopodlažní jednotky Regionova. V kterých lokalitách tyto dvouvozové motorové vlaky, do kterých se bez problémů dostane i cestující na vozíku, nyní jezdí? Zavedou České dráhy v blízké době vlaky Regionova i na další trati?**

Tábor – Ražice, Kostelec u Jihlavy – Slavonice (se zajištěním až do Jihlavy), Pardubice – Havlíčkův Brod, Znojmo – Okříšky (o víkendu), Zábřeh na Moravě – Šumperk, Otrokovice – Vizovice.

Do budoucna se zvažuje nasazení dvoudílné Regionovy na tyto tratě: městská linka Roztoky u Prahy – Praha-Libeň, Kolín – Ledečko, Starkoč – Meziměstí, Nymburk – Jičín, Litoměřice – Lovosice, Lovosice – Louny, Cheb – Aš – Hranice v Čechách, Rokycany – Nezvěstice, Čičenice – Volary, Praha – Dobříš (o víkendu), Tábor – Horní Cerekev, Kostelec u Jihlavy – Slavonice (všechny vlaky), Pardubice – Havlíčkův Brod (všechny vlaky), Suchdol nad Odrou – Budišov nad Budišovkou, Studénka – Bílovec, Lipová-lázně – Javorník ve Slezsku.

Je zapotřebí zdůraznit, že v těchto případech jde pouze o záměr, bude záležet i na požadavcích jednotlivých krajů.

Postupně je nasazujeme ve všech krajích. Je nutno upozornit, že i když je tento vlak uzpůsoben pro přepravu cestujících na vozíku, existují stanice a zastávky, na kterých nástup není bezbariérový: především u nástupišť, která nedosahují výšky 550 mm nad temenem kolejnice. Zvláštní problém nastává u sypaných nástupišť, kde je pohyb vozíku takřka nemožný. To je také důvod, proč u vlaků na tratích, kde převažují sypaná nástupiště, nezveřejňujeme v hlavičce vlaku piktogram pro přepravu cestujících na vozíku.

Na konci ledna Regionova jezdila na těchto tratích: Hradec Králové – Turnov, Děčín – Rumburk, Rumburk – Panský (1 pár o víkendu), Děčín – Dolní Žleb (v pracovních dnech jeden pár), Karlovy Vary – Potůčky, Horažďovice předměstí – Klatovy,

■ **České dráhy mají údajně letos nasadit do provozu i třídílnou verzi Regionovy, sestavenou ze dvou motorových vozů a jednoho vloženého s nízkopodlažním nástupem. Kde bude jezdit?**

O nasazení třídílných jednotek Regionova není dosud definitivně rozhodnuto. Zvažuje se zejména nasazení na Brněnsku a Liberecku. Do budoucna připadají v úvahu tratě Liberec – Tanvald, Liberec – Frýdlant v Čechách, Praha – Rakovník, Plzeň – Žatec, Lysá nad Labem – Milovice, Tišnov – Žďár nad Sázavou, Olomouc – Prostějov, Suchdol nad Odrou, – Nový Jičín město, Studénka – Veřovice, Hodonín – Veselí nad Moravou – Velká nad Veličkou.

■ **Už v roce 2001 začaly v naší zemi jezdit bezbariérové příměstské panto-**

Seznam stanic vybavených mobilními zdvihacími plošinami pro nástup a výstup cestujících na vozíku

Abecední seznam stanic vybavených plošinami	Telefonní číslo pro informace	Počet plošin
Benešov u Prahy	317 757 423	1
Beroun	311 701 368	1
Bohumín	972 756 494, popř. 972 756 456	1
Brno hl. n.	972 624 403	2
Břeclav	972 632 472, popř. 972 632 482	1
Česká Třebová	972 325 047, popř. 972 325 094	1
České Budějovice	972 544 640, popř. 972 544 787	1
Český Těšín	972 754 419, popř. 972 754 151	1
Děčín hl. n.	972 433 113	1
Domažlice	972 525 665	1
Frýdek-Místek	972 752 180, popř. 972 752 467	1
Haviřov	972 751 458, popř. 972 751 155	1
Havlíčkův Brod	972 645 491	1
Hodonín	972 633 599, popř. 972 633 553	1
Horažďovice předm.	972 523 512	1
Hradec Králové hl. n.	972 341 038	1
Hranice na Moravě	972 736 556, popř. 972 736 555	1
Hulín	972 724 798	1
Cheb	972 443 310	1
Choceň	972 323 953, popř. 972 323 955	1
Jihlava	972 646 443	1
Jindřichův Hradec	972 552 391, popř. 972 552 392	1
Karviná hl. n.	972 755 484, popř. 972 755 488	1
Karlovy Vary	972 442 559	1
Klatovy	972 525 375	1
Kolín	972 253 148, popř. 972 253 488	1
Kralupy nad Vltavou	972 257 544	1
Kunovice	972 723 515	1
Kuřim	972 631 414, popř. 972 631 413	1
Kyjov	972 627 917	1
Liberec	972 365 403, popř. 972 365 401	1
Lipník nad Bečvou	972 735 355	1
Lovosice	972 432 538	1
Mariánské Lázně	972 443 631	1

grafy řady 471, které mají sníženou úroveň podlahy, upravenou toaletu a speciální plošinu pro nástup a výstup. Kolik těchto souprav nyní České dráhy mají a na kterých spojích jezdí?

Máme 26 těchto jednotek, z nich 24 je v Praze a 2 v Ostravě. Letos zřejmě přibude dalších 5–7 pantografů. Budou nasazeny na trasy Praha – Kolín – Pardubice, Praha – Nymburk – Kutná Hora, Praha – Roudnice nad Labem, Praha – Beroun a Opava východ – Český Těšín.

■ Loni v zimě mohli lidé poprvé cestovat Pendolinem. Jde o vysokorychlostní vlak, který však nemá vůz se zvedací plošinou pro vozíčkáře. Proč?

Nedovolují to konstrukční podmínky této jednotky. Pendolino je nasazováno jako dálkový vlak s omezeným počtem zastávek. Prostřední vůz je vybaven pro vozíčkáře, a to jak vyhrazeným místem, tak

upraveným WC. Ve stanicích, kde Pendolino zastavuje, jsou k dispozici mobilní zdvihací plošiny. Jde o stanice Praha-Holešovice, Pardubice hl. n., Olomouc hl. n., Ostrava-Svinov, Brno hl. n. a Břeclav.

■ Pojízdnou zvedací plošinu pro přesun vozíčkáře z nástupiště do vagónu měly ještě před několika lety jen čtyři velké stanice v Praze, Ostravě, Olomouci a Brně. V současnosti už jde počet nádraží vybavených touto pomůckou do desítek. Mají České dráhy souhrnnou evidenci těchto stanic? Zakoupíte letos další plošiny?

V tabulce Seznam stanic vybavených mobilními zdvihacími plošinami pro nástup a výstup cestujících na vozíku poskytujeme vašim čtenářům aktuální údaje o stanicích vybavených plošinou. Dodejme, že i letos k nim přibudou další nádraží. Ve stanicích uvedených kurzívou jsou po-

slední dodávky, které na počátku března ještě nebyly zprovozněny.

Tento seznam je zveřejněn také na našich internetových stránkách www.cd.cz pod odkazy cestování vlakem / nabídka služeb / přeprava tělesně postižených / přeprava cestujících s omezenou schopností pohybu a orientace / a dále v textu odkaz Seznam stanic vybavených mobilními zdvihacími plošinami – soubor ve formátu PDF, kde je samozřejmě průběžně aktualizován.

■ Odstraňování bariér a stále větší dostupnost největších železničních stanic na hlavních tratích (koridorech) je potěšitelným trendem. Loni v červnu například začalo cestujícím sloužit modernizované nádraží Ostrava-Svinov, které má kompletní bezbariérový přístup do stanice i k vlakům. Za zmínku stojí i prodloužený podchod pod olomouckým hlavním nádražím, který byl zprovozněn v listopadu. V roce 2008 pravděpodobně začne rekonstrukce nádraží v Kolíně.

Postupně jsou však modernizována i nádraží v menších městech, která se nacházejí na vedlejších tratích. Podle jakých principů jsou stanice vybírány? Evidují České dráhy souhrnně přehled bariér a bezbariérovosti ve všech železničních stanicích?

Je nutné upřesnit, že České dráhy jsou vlastníkem výpravních budov v železničních stanicích. Nástupiště, podchody včetně výtahů a nástupištní přístřešky jsou součástí železniční dopravní cesty, jejímž vlastníkem je Správa železniční dopravní cesty (SŽDC).

Při návrhu rekonstrukcí, modernizací a stavebních úprav výpravních budov a stavebních úprav stanic se vychází z vyhodnocení mnoha faktorů (např. potřeba akce z hlediska stavebně technického stavu budovy, důležitosti stanice, frekvence cestujících, významu příslušné tratě, zájmu kraje či města podílet se na revitalizaci výpravní budovy, dále možnost zajištění zdrojů financování, souběh s akcemi modernizací, rekonstrukcí, elektrifikací příslušné tratě). Příprava každé stavební akce na výpravních budovách ČD je v souladu s platnou legislativou, tedy i s vyhláškou 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

Bezbariérovost nástupišť a podchodů je zajišťována v rámci investic vlastníka dopravní cesty, tedy SŽDC.

Informace o přístupnosti jednotlivých stanic se pak zveřejňují podle dohodnutých parametrů i v jízdním řádu (elektro-

Abecední seznam stanic vybavených plošinami	Telefonní číslo pro informace	Počet plošin
Most	972 425 481	1
Němčice nad Hanou	972 732 620	1
Nýřany	972 525 890, popř. 972 525 842	1
Olomouc hl. n.	972 741 107, popř. 972 741 355	1
Ostrava hl. n.	972 762 555	1
Ostrava-Svinov	972 761 168	1
Otrokovice	972 724 556	1
Pardubice hl. n.	972 322 942, popř. 972 322 528	1
Pelhřimov	972 558 730, 745	1
Plzeň hl. n.	972 522 579	2
Poděbrady	972 255 635	1
Praha hl. n.	972 241 140, popř. 606 920 033	5
Praha-Holešovice	972 224 621, popř. 972 224 639	1
Praha-Libeň	972 224 132, popř. 972 224 104	1
Praha Masarykovo nádraží	972 246 120, popř. 972 246 124	1
Praha-Smichov	972 226 144	1
Praha-Vršovice	972 228 140, popř. 606 920 033	1
Přelouč	972 323 341, popř. 972 323 330	1
Přerov	972 734 411, popř. 972 734 125	1
Přibyslav	972 645 317	1
Rokycany	972 523 077	1
Skalice nad Svitavou	972 622 451	1
Staré Město u Uherského Hradiště	972 723 393	1
Studénka	972 757 558	1
Stříbro	972 526 323, popř. 972 522 579	1
Suchdol nad Odrou	972 757 283	1
Sušice	972 523 584	1
Světlá nad Sázavou	972 643 145	1
Svitavy	972 326 277, popř. 972 326 255	1
Tábor	972 552 833, popř. 972 552 799	1
Telč	567 243 901	1
Teplice v Čechách	972 421 477	1
Tišnov	972 631 471	1
Turnov	972 366 470	1
Třebíč	972 642 611	1
Třeboň	972 552 654, popř. 972 552 655	1
Třinec	972 753 169	1
Ústí nad Labem hl. n.	972 424 126	1
Valašské Meziříčí	972 774 416, popř. 972 744 222	1
Veselí nad Moravou	972 635 139, popř. 972 635 495	1
Vyškov na Moravě	972 627 327, popř. 972 627 345	1
Zábřeh na Moravě	972 743 242	1
Znojmo	972 634 447	1
Žďár nad Sázavou	972 644 293	1

nickém i tištěném). Nejaktuálnější informace jsou samozřejmě v elektronickém jízdním řádu na stránkách www.idos.cz.

■ V posledních letech výrazně přibývají vlaky, jimiž může vozíčkář bez po-

tíží cestovat, aniž by svůj záměr musel nahlásit předem do nástupní stanice. Ale zejména na vedlejších tratích dosud často jezdí bariérové vlakové soupravy. Jak má postupovat vozíčkář, když si chce zajistit vagón se zvedací plošinou ve spoji, v němž není pravidelně řazen?

Tyto informace jsou obsaženy ve Smluvních přepravních podmínkách Českých drah pro veřejnou osobní dopravu, konkrétně v kapitole XI. Nejdůležitější ustanovení jsou tato:

- Cestující s omezenou schopností pohybu a orientace mají ve vozech ČD právo na místo k sezení na sedadlech pro ně vyhrazených a označených. Pokud není u těchto osob jejich právo na místo k sezení zřetelně patrné, prokazují svůj nárok příslušným průkazem.

- Cestující na vozíku pro invalidy přepravují ČD i s vozíkem a průvodcem ve vozech umožňujících takovou přepravu (šíře vstupních dveří na představek), ve vozech přizpůsobených takové přepravě (zvedací plošina, oddíl pro invalidy apod.) nebo ve služebních vozech.

- Přepravu cestujících na vozíku, pokud nepotřebují žádnou asistenci zaměstnanců ČD, není nutné předem objednávat.

- Přepravu ve služebním voze, použití plošiny ve voze, který jí je vybaven, případně použití mobilní zvedací plošiny ve stanicích, které jí jsou vybaveny, je třeba projednat s nástupní nebo jinou vhodnou stanicí alespoň 24 hodin před pravidelným odjezdem vlaku.

- Objednávka zařazení vozu se zvedací plošinou, případně vozu přizpůsobeného přepravě cestujících na vozíku pro invalidy do vlaku ČD, ve kterém tento vůz

není pravidelně řazen, musí být uplatněna v nástupní stanici nejpozději 6 dnů před uskutečněním přepravy. V objednávce je nutno uvést jméno, příjmení a adresu cestujícího, číslo jeho průkazu ZTP/P (ZTP), datum odjezdu a číslo vlaku (eventuálně náhradní termín), způsob vyrozumění o vyřízení objednávky (telefon či jiné spojení).

- Přijetím písemné objednávky se ČD zavazují k jejímu přezkoumání, přijetí neznamená její potvrzení. Objednávka zařazení vozu může být odmítnuta, pokud ji ve zvoleném vlaku či trase nelze z provozních či technologických důvodů realizovat. Potvrzení nebo zamítnutí objednávky sdělí ČD objednavateli nejpozději 2 dny před plánovanou přepravou.

- Přeprava cestujících na vozíku může být odmítnuta, je-li kapacita vlaku pro takovouto přepravu vyčerpána nebo ji ve zvoleném vlaku nemohou ČD vůbec realizovat nebo nelze-li cestujícího s vozíkem dopravit na nástupiště až k vlaku.

- Cestující si, mimo případů použití zvedací plošiny, sám zajišťuje naložení do vozu či vyložení z vozu, přičemž zaměstnanci ČD na požádání dle možností pomohou.

- Při objednané přepravě se cestující dostaví do nástupní stanice alespoň 30 minut před pravidelným odjezdem vlaku ČD a přihlásí se na pracovišti určeném při potvrzení objednávky.

■ Změnily se podmínky pro poskytování slev na jízdném zdravotně postiženým cestujícím? Změnily se nějak samotné slevy?

Podmínky zvláštního jízdného, tedy i zvláštní jízdné pro osoby zvláště těžce postižené na zdraví a jejich průvodce a také pro rodiče nebo soudem stanovené opatrovníky k návštěvě zdravotně postižených dětí umístěných v ústavech na území ČR, vycházejí z Cenového výměru Ministerstva financí a jsou zapracovány do tarifu ČD. Výše slevy pro držitele průkazu ZTP a ZTP/P zůstává už několik let na stejné úrovni.

Dodejme, že kromě zvláštního jízdného České dráhy nabízejí cestujícím i řadu dalších slev (např. In-karta/Rail plus s In-zákazník, In-junior, In-senior, zpáteční sleva, vlak plus, slevy pro skupinu, nabídka SONE+, SC+, kilometrická banka nebo traťové a síťové jízdenky). Bližší podmínky lze najít na našich internetových stránkách.

■ Mají České dráhy zavedenou centrální telefonní linku pro dotazy cestujících?

Ano, jde o takzvanou bílou informační linku 840 112 113. Pro získání informací lze využít také e-mailovou adresu info@cd.cz nebo internetové stránky www.cd.cz.

(mp)

Co jsem zažila a zjistila v Británii při péči o vozíčkáře

Loni jsem několik měsíců ve Velké Británii pečovala o těžce tělesně postižené lidi. O získané poznatky a zkušenosti se ráda podělím se čtenáři tohoto časopisu.

Vhodné kontakty jsem si našla sama přes internet. Odjela jsem měsíc po maturitě. Protože jsem byla přijata ke studiu na vysoké škole, chtěla jsem se už v říjnu vrátit domů a začít studovat.

Už z inzerátů bylo zřejmé, že si vozíčkáři na Ostrovech nežíjí špatně. Nabízejí slušné peníze, mají své domy, zahradu, auto, svou vlastní pečovatelku. Mnozí z nich žijí velmi aktivně. Věnují se neobvyklým koníčkům, dokonce pracují na významných postech a hodně cestují.

Odpověděla jsem na inzerát šestařicetiletému muži upoutanému na vozík po automobilové nehodě, žijícímu nedaleko Cambridge. Hledal takzvanou live-in pečovatelku, tedy nabízel bydlení ve svém domě, a nepožadoval praxi. Musím podotknout, že jsem předtím nikdy o vozíčkáře nepečovala. Ale náplň práce mi nepřipadala nijak náročná a myslela jsem si, že by mě mohla bavit.

Prvý klient to viděl černě

Když jsem se s ním setkala, byla jsem trochu zklamaná. Trávil téměř celý den hraním her na počítači a byl pesimistický. Zdálo se, že se se svým životem po 17 letech od nehody ještě nevyrovnal. Snažila jsem se ho optimisticky naladit a vytáhnout ven z domu. Marně. Pobyt u něj nebyl náročný. Moc nejedl a stačilo mu, když jsem vařila z polotovarů, jak se to ostatně dělá skoro ve všech anglických rodinách. Úklid vyžadoval tak dvakrát týdně.

Moje denní povinnosti nevyžadovaly příliš. Každé ráno v 9 hodin jej vzbudit se dvěma sklenicemi džusu a kávou. Potom mu pomoci s „bažantem“, obléct ho a ustlat. Během dne nic moc nepotřeboval, protože byl docela samostatný a byl schopen hýbat rukama a do jisté míry prsty na rukou. Moc komunikativní ale nebyl. Spíš podivín. Po dvou týdnech jsem se rozhodla, že to zkusím u někoho jiného.

Posléze jsem našla „zoufalý“ inzerát: muž na vozíku akutně hledal někoho na jeden den. Jeho pečovatelka se nemohla dostavit, tak jsem mu jela pomoci. Jmenoval se Marcus a byl to moc laskavý a inteligentní anglický gentleman. Byl po úrazu páteře a vyžadoval celodenní asistenci. Měl dvě pečovatelky, které se střídaly po dvou týdnech: čtrnáct dní práce a čtrnáct volno. Těch 24 hodin bylo příjemných a dobře se nám spolu komunikovalo. Zůstali jsme ve spojení elektronickou poštou. A později jsme se znovu setkali...

Carl bere všechno s nadhledem

Před Vánoci jsem tři týdny pracovala blízko Portsmouthu pro skvělého osmatřicetiletého vozíčkáře, který trpí ataxií (výraznou nesouměrností pohybů a jejich špatnou koordinací). Na tenhle pobyt moc ráda vzpomínám: užili jsme si spoustu legrace, jezdili často na výlety. Carl měl úžasnou rodinu, která mu byla velkou oporou. Bydlel ve svém domě se zahrádkou. Byla jsem u něj na záskok za jeho polskou pečovatelku, která byla zároveň jeho dívkou. Byl neuvěřitelně optimistický, veselý a inteligentní. Zdravotní postižení má už od 11 let.

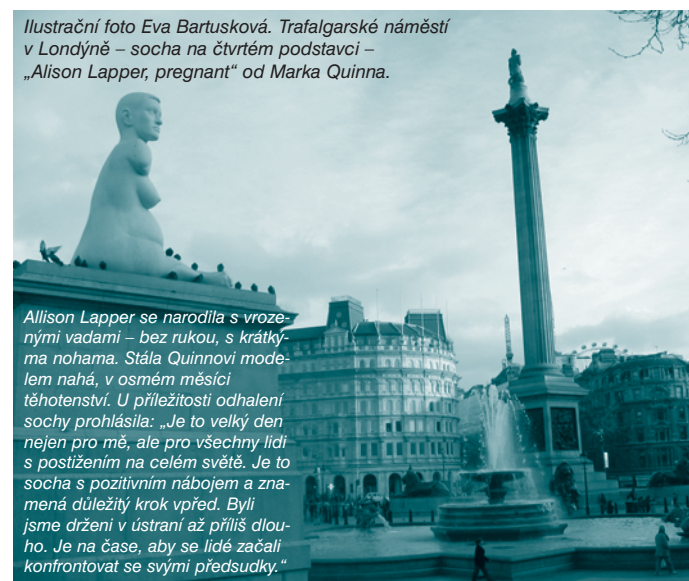
Pracovat pro něj byla radost. Měl velkou trpělivost a všechny své trable (právě mu objevili ještě onemocnění srdce) bral s nadhledem. Byl si vědom toho, že je vlastně šťastným člověkem, protože má přítelkyni, spoustu přátel, skvělou rodinu, vlastní dům, auto a není místa na světě, kde by snad ještě nebyl. Mimochodem, Carl se rozhodl o svém životě napsat knihu.

Každé druhé ráno jsem s ním prováděla na posteli cvičení. Já mu zapírala pokrčené nohy a on se držel visícího madla nad postelí a dělal sedy i lehy. Potom jsem ho pomocí nacvičených pohybů dosunula až k okraji postele, odkud jsem ho přemístila do přistaveného vozíku. Byl schopný mi pomoci jen silou svých rukou.

Odvezla jsem ho do prostorné koupelny, kde jsem ho nahnula nad umyvadlo, přichystala kartáček na zuby a nechala ho na pár minut. Potom jsem mu umyla obličej, nakrémovala, učesala a převlékla jej z pyžama do obleku. Pak jsem udělala snídani, kterou jsem mu na tácku položila na klín. Poté jsem také posnídala, ustlala a uklidila koupelnu.

Když Carl neměl ve městě žádné vyřizování, jeli jsme někde na výlet. Takhle jsem poznala spoustu měst a zajímavých míst kolem jižního pobřeží. Nerad trávil dny zavřený doma, byl docela neposeda. Motorový vozík měl porouchaný, a tak jsem ho musela všude tlačit. Ale nebyla to žádná hrůza, brzo jsem si zvykla. O víkendy s námi jezdil na výlety i jeho starší bratr, který Carla bral každou sobotu na fotbalový zápas.

Domů jsme se zpravidla vraceli večer. Kolem sedmé hodiny jsem chystala večeri a pak jsem ho osprchovala. Měl vhodně uzpůsobenou koupelnu: v rohu bylo dřevěné sedadlo a kolem něj opěrky zabraňující pádu na zem. Nad sprchovým koutem a toaletou viselo madlo. Na stěnách ale chyběla ochrana proti

poranění hlavy při pádu po ztrátě rovnováhy. A tak jsme navštívili obchod a koupili měkkou gumovou předložku s přísavkami na stěny ve sprchovém koutě.

Carl chodil spát kolem půlnoci. Samozřejmě potřeboval asistenci i při přesunu do postele. Tam jsem ho uvedla do pohodlné polohy. Během noci mě nepotřeboval.

Přestože jsem každou noc uléhala unavená, byl pro mě pobyt u Carla nezapomenutelným zážitkem. Spřátelili jsme se a zůstáváme v kontaktu.

Po nějaké době se opět ozval Marcus, u kterého jsem byla v létě jeden den na záskok, a nabídl mi stálou práci. Nyní o něj celodenně pečuji dva týdny a dva týdny pobývám doma v Česku. Při současných cenách letenek to pro mě není žádný problém.

Nemám žádný stres z práce a zbývá mi i volný čas na studium. U Marcuse mám pro sebe velký pokoj a možnost použití

internetu. Za dva týdny si v Anglii vydělám víc než dost, platím tam daně z legální práce a každé dva týdny se doma věnuji škole a rodině, popřípadě cestování. Jsem spokojená.

Normální den s Marcusem

Když se ráno vzbudí a chce vstávat, zavolá mě vysílačkou. Chodí pozdě spát (tudíž i já) a vstává až kolem 10. hodiny. Dám mu nezbytné léky a poskytnu nového „bažanta“. Každý druhý den s ním cvičím. Každý třetí den vyprazdňujeme střeva.

Dvakrát do týdne ho na posteli umývám celého. Po nezbytné hygieně Marcuse obleču a pomocí zvedáku nad postelí ho přemístím na vozík. Následuje snídaně. Pak se vydáme umýt tvář, vyčistit zuby, učešat a oholit.

Jak stráví den, to záleží jen a jen na něm. Samozřejmě ho při všech jeho aktivitách doprovázím. Marcus tráví většinu času u počítače kupováním a prodejem starožitností, což mu docela vynáší. A zároveň je to jeho koníček.

Do postele ho ukládám zhruba kolem půl jedenácté. Předtím mu pomůžu vyčistit si zuby. Už na vozíku mu vysleču horní část oblečení; zbytek svléknu až na posteli. Dám mu léky a pak čekám ve svém pokoji, až mě vysílačkou zavolá, že chce spát. Provedu polohování, proložím nohy a dám polštář pod záda, aby se nepřevalil. V noci se budí po 5–6 hodinách: zavolá mě kvůli vyprázdnění „bažanta“ a změně polohy.

A tak to jde každý den. Není to nic náročného a navíc je Marcus nekonfliktní člověk, se kterým dobře vycházím. To je pak radost pracovat!

Dvě samozřejmosti: samostatný život a peníze pro asistenta

Ve Velké Británii je asi pět specializovaných nemocnic na poranění páteře. Po úrazu pacienta převezou do nejbližší z nich. Po operaci následuje rehabilitace, pomoc psychologa, nácvik soběstačnosti, obeznámení s důsledky zdravotního postižení; dojde i na odborné rady sexuologa.

Dříve než se vozíčkář navrátí domů, sociální pracovníci zdarma přizpůsobí byt či dům jeho poranění: zajistí bezbariérový vstup, úpravy koupelny, instalaci zvedáku, úpravy v kuchyni atd. Nemá-li se pacient kam vrátit, je mu poskytnuto bezbariérové bydlení. Například můj klient si dům a přizpůsobené auto koupil z pojistky, která mu byla vyplacena po automobilové nehodě (neřídil). Vozíčkář také dostane šek na částku 400–500 liber a záleží jen na něm, na co ji použije. Může si také zažádat o návštěvu zdravotní sestry, která k němu nějakou dobu dochází a pomáhá mu.

Dospělý člověk chce obvykle žít sám a být nezávislý na rodině. I vozíčkář může žít samostatně za pomoci osobní asistentky – pečovatelky (anglicky personal assistant / carer / care giver). Může si požádat o finance na tuto péči.

Finanční částka je stanovena po zhodnocení zdravotního stavu žadatele. Peníze jsou vypláceny měsíčně hlavně ze dvou fondů „The Independent Living Funds“, založených a spravovaných britskou vládou. Dále lidé s postižením dostávají týdně částku na živobytí (income support). Z ní si mají platit přepravu, cestování, jídlo, topení, energii atd. U klienta je to zhruba 140 liber.

Lze si také vybrat bydlení v pečovatelském domě s ostatními postiženými lidmi. Ale tuhle variantu si moc vozíčkářů nevybírá. Nikdo se nechce izolovat od „zdravých“ lidí a normálního života.

O jakékoliv potřebné pomůcky si vozíčkář může zažádat. Také většinu léků si nehradí. Např. Marcus platí jen za gumové rukavice. Speciálně upravené auto nebo motorový vozík však už je považován za nadstandard a pacient se musí nějakým způsobem podílet na jeho financování.

Peníze vyplácené zdravotně postiženému člověku pro asistenta jsou hlídány, takže nehrozí jejich zneužití. Ale částka „income support“ kontrolována není. Je jen na pacientovi, za co ji utratí. Jak se můj klient vyjádřil, není dobré peníze šetřit, strádat je na účtech. Stát si totiž vede o všem záznamy a sníží dávky každému, kdo má finance nad stanovený limit.

Jednou za čas, tuším za dva roky, se provádí tzv. means test, což znamená doslova průzkum majetkových poměrů. Proto je vhodné tyto peníze za něco utratit, třeba procestovat...

V případě, že vozíčkář pracuje, nemá nárok na „income support“, ale má stále nárok na finanční obnos pro asistentku (pečovatelku).

Klíč k záchodkům a k odstranění bariér

Pohybuje-li se hodně venku, trávíte-li spoustu času mimo domov, můžete si v Británii požádat o univerzální klíč k veřejným záchodkům. S Carlem jsem hodně cestovala a můžu potvrdit, že mnohá veřejná místa jako hospody, restaurace, kina, obchody nebo také kostely či kulturní památky mají bezbariérový přístup a toaletu pro vozíčkáře. Možná i proto jsou v ulicích a kulturních centrech vidět častěji než u nás.

Mám pocit, že v naší zemi se vozíčkáři spíše drží doma. Když o tom při svých procházkách tady doma přemýšlím, ani se jim nedivím... Je opravdu málo míst přizpůsobených pro vjezd na vozíku či pro maminky s kočárkem.

Schválně jsem si důkladně prohlédla Luhačovice, moravské městečko, kde žiju. A zhrozila jsem se nad množstvím bariér. Je to bída! Přála bych majitelům restaurací, obchodů a také starostům strávit alespoň jeden jediný den na vozíku, aby popřemýšleli, kde je potřeba zainvestovat a odstranit bariéry. Pochopila jsem, že to nejsou vozíčkáři, kdo se straní společnosti. Jsme to my, takzvaně zdraví lidé, kteří je svou nevšímavostí vytlačujeme ze společnosti.

Čtenářům, kteří ovládají angličtinu, doporučuji stránky www.spinal.co.uk, www.disabilitynow.org.uk a www.ilf.org.uk.

Zdenka Nohavková (zdz7@seznam.cz)

Past zeštíhlených chodníků v centru Prahy

Tentokrát mi nepůjde o dosud chybějící zešíkmené obrubníky na křižovatkách menších ulic. Leckde totiž narazíme i na další starobylou bariéru: zákeřnost zužujících se chodníků. Během jízdy se nám nehojně scvrknou natolik, že pravá nebo levá kolečka sklouznou přes hranu obrubníku do vozovky. Ani kaskadér, který umí jet šikmým vyvážením vozíku na

pouhých dvou bočních kolech, nevyváží bez úhony, protože si přitom obvykle odírá hlavu a rameno o zeď. A pokračovat v jízdě na vozovce nemůže vozíčkář třeba proto, že jde o protisměrku nebo mu ve sjetí na vozovku vadí za sebou namačkaná parkující auta...

Ukázkovou lokalitou záludně se zužujících chodníků je Staré Město pražské.

Netýká se to dvou tamních tepen: Dlouhé třídy a Celetné, kde nadto od kubistického rohového domu splývají chodníky bezobrubníkově s vozovkou, odlišené jen drobnější dlažbou a jemnějším drncáním vozíku. Zahnete-li však z té „Královské cesty“ po širokém chodníku za Týnský chrám, zanedlouho se vám cesta kriticky zúží a navíc vás zarazí tyč dopravní značky.

Nedávno jsem jel na električáku na autogramiádu Wole Soyinky, afrického laureáta Nobelovy ceny, která se konala v Big Benu. Ne, nepletu si Prahu s Londýnem, ale podle známé zvonice nad Temží je nazváno knihkupectví pouze anglicky tištěné literatury ve staroměstské Malé Štupartské. Slušný chodník od její velké jmenovkyně se sice začal zužovat, ale přesto jsem dojel ke kýženému obchůdku bez rizika, že sklouznu na parkující auta. (Vozíčkář mimochodem nemá výhodu povinného pojištění za způsobenou škodu.) Od toho knihkupectví jsem však už dál nemohl pokračovat do Masné ulice, protože se chodník nadále tak ztenčil, že bych urazil u jednoho domu svistou odtokovou rouru okapu a odvezl si sebou kus utrženého tamního bleskosvodu.

Chce-li se vozíčkář (třeba po návštěvě Pražské organizace vozíčkářů v Benediktské ulici) dostat naopak z Masné ulice do Malé Štupartské, může sice použít vozovku jednosměrky, ale kvůli zákazu zastavení musí u zmíněného knihkupectví vyjet na chodník, odkud teprve si může v klidu prohlédnout efektní průčelí chrámu sv. Jakuba s rozvětveným figurálním reliéfem od italského sochaře Ottavia Mosta.

Pak tam může zahnout doprava a vydrncat se na romantickém nádvoří dávné-

ho tržiště Ungelt i v uličce vedoucí podél Týnského chrámu na Staromák. Do ní se staromilský vozíčkář dostane už také z Masné ulice, zahne-li namísto do Malé Štupartské do Týnské ulice s klamným pěkným chodníkem. Ten se však zanedlouho změní v past, protože jej zcela uzavře roh jednoho tamního domu. Chtěte-li musíme sjet do vozovky, kterou se dostanete k Týnu.

Ilustrační foto

Chce-li našinec – třeba po návštěvě víceúčelového domu Portus organizace Život 90 v ulici Karolíny Světlé – jako milovník indiánských kultur navštívit jejich bezbariérovou expozici v Náprstkově muzeu, zamíří k němu třeba Betlémskou ulicí po slušném levém chodníku. Podél zdi areálu muzea se však ten chodník zúží do ztracena a dokončit cestu vozovkou na Betlémské náměstí nemůžete, protože je to protisměrka – může na vás vybafnout auto! Nezbyvá vám než zahnout z Betlémské ulice doleva do uličky U Dobřenských a z ní pak doprava do Náprstkovy ulice. Její přijatelný chodník přivede vozíčkáře k průjezdu Náprstkovy muzea, pokud mu ten chodník neproniknutelně nezúží zadky tam parkujících automobilů přečnávající drze přes obrubník.

Na nádvoří muzea vás nasměruje pěkná napodobenina indiánského totemu, který také lemují informace na internetu. O dostupnosti expozice mi napsala Mgr. Zothová: „Pro návštěvníky na vozíku je možný vstup do výstavní budovy z nádvoří. Zde je ze strany schodiště umístěna zdvihací plošina ke skleněným vstupním dveřím. Dále je pojezdová plošina do 1. patra k expozici indiánských kultur.“

Do Starého města za Prašnou bránou se nevjíždí jen za památkami. Třeba si chcete v Rybné ulici prohlédnout zblízka zboží nabízené často v televizi. Podle plánu Prahy se vozíčkář k té prodejně dostane chodníkem dokonce ze dvou stran. Ten chodník je také jakžtakž široký, ale ouvej! Přijede-li vozíčkář od zadního vchodu obchodního domu Kotva Jakubskou uličkou, nezahne na ten chodník do Rybné, protože v cestě trčí patník, který chránívá rohy staroměstských domů před rozvernými kočáry. Pokud vozíčkář zamíří k Rybné ulici Královodvorskou uličkou (mezi Kotvou a secesním hotelem Paříž), zabrání mu ve vjezdu na chodník ke kýžené prodejně tyč se čtyřmi dopravními značkami, zapíchnutá doprostřed chodníku, širokého akorát pro vozík. Zešikmený nájezd z vozovky na vysoký obrubník dotyčného chodníku Rybné ulice mezi Královodvorskou a Jakubskou nikde není...

Popsané staroměstské chodníkové bariéry vozíčkářů nejsou na malebném Starém Městě zdaleka jediné. Rodeo na dláždění, kde „chodil Žižka“, skýtá dobrodruhům, než se jim vozíky po neustálém kodrcání rozpadnou, další nezapomenutelné adrenalinové zážitky.

Ála Wokoun

Nenaplněná očekávání???

Zákon o sociálních službách nedávno nabyl účinnosti s novým rokem a stejně jako začínají rašit lístky po zimě, která nebyla, začínají se z různých stran ozývat hodnotící stanoviska, která dosud nezaznívala.

Hovoří se dokonce o mýtech, kterých se drží nejen politici, ale také představitelé zdravotně postižených. Ti všichni o nich zaujatě a vášnivě hovoří, jen na ně mrkne červené světlo televizní kamery. Nepoučená veřejnost možná může jejich mýtům věnovat svůj nekritický sluch, ale my, kteří tu situaci žijeme, víme, že všechno je poněkud jinak.

První mýtus tvrdí, že příspěvek na služby umožní nákup služby od vybraného poskytovatele. Na to je jediná odpověď – kéž by!

Stačí si jen uvědomit, že za hodinu osobní asistence může poskytovatel fakturovat uživateli maximálně 85 Kč. Pokud je však tímto uživatelem osoba vyžadující nepřetržitou péči, vyšplhá se fakturace přes 30 000 Kč za měsíc, ale příspěvek zůstává stále 11 000 Kč. Z toho vyplývá, že poskytnutý příspěvek situaci člověka naprosto neřeší a neumožňuje nic. Podobná situace je i v případě rodin s postiženým dítětem, kde nahradil příspěvek

na péči ve výši 9000 Kč (III. stupeň) dřívější příspěvek na péči o osobu blízkou ve výši 5400 Kč. Při volbě poskytovatele služby musí rodina kalkulovat se skutečností, že navýšení příspěvku umožní zaplatit pouze dvě hodiny osobní asistence denně. Což situaci rodiny vůbec nezmění. Nesmíme přitom zapomenout, že si uživatel nemůže vybrat jakéhokoliv poskytovatele, ale poskytovatele s dotací. Proč? Jednoduše proto, že skutečné náklady na hodinu asistence se šplhají až někde ke 150–180 Kč a my už víme, že poskytovatel může na uživateli požadovat maximálně 85 Kč. Pro srovnání si uvědomme, že dáme-li auto do servisu, zaplatíme za hodinu práce mechanika s výučním listem 350–500 Kč.

Dále si zacpáváme uši při tvrzení našich představitelů, že jsou si všichni poskytovatelé sociálních služeb rovni. Jak by mohli být, když dotace přerozděluje krajský úřad, který je zároveň zřizovatelem některých z nich. Velmi se mluvilo o tom, jak bude zákon podporovat nové druhy terénních služeb, které umožňují uživatelům zůstat ve svém přirozeném prostředí. Opak je pravdou.

Velkou ambicí zákona o sociálních službách bylo zajištění práva uživatele na výběr poskytovatele služby. Ale zůstalo jen

u ambic. Oblast sociálních služeb je tak nejistou oblastí, že se jí podnikatelé většinou obloukem vyhnou, možná i proto nevznikají další poskytovatelské subjekty. Důvodem je také těžká pozice nových subjektů při získávání dotací, bez kterých se žádný poskytovatel neobejde.

I v případě, že tutéž službu v regionu poskytují dva různé subjekty, je přechod uživatele od jednoho ke druhému uprostřed roku velkým problémem. Stačí si uvědomit, že subjekt A má na svého uživatele dotaci, kterou dorovnává jeho platbu za hodinu služby do skutečné výše. V případě, že hodlá uživatel přejít k dodavateli B, musí mít béčko volný díl dotace, který by investoval do příšedšího uživatele. Nebo bude čerpat z alternativních zdrojů, zatímco dodavatel A si bude lámat hlavu jak využít dotaci, kterou měl rozpočtovanou na odešlého uživatele. Nabízí se

řešení takzvaným vypárováním, zatímco naši poslanci jej používají při hlasování, mohli by poskytovatelé mezi sebou občas také vypárovat kus za kus. Svobodu výběru to sice neřeší, ale aspoň bude změna.

K nákladům, které si vyžádá administrace tohoto zákona, ke zřízení další posuzovatelské služby, ke způsobu poskytování informací a řešení problémů za pochodu je lépe se nevyjadřovat.

Možná si úředník nebo politik, který se omylem začte do těchto řádků, pomyslí něco o nevděčné lůze. Tak dlouho to chtěli, teď to mají a zase jim to není dost dobré. Na to mě napadá jediná odpověď. Název zákona je dobrý, ale obsah se odchytil už kdysi dávno pod tlakem nejrůznějších lobby a všehoznalých strýčků, kteří možná i chtěli dělat těm chudákům dobře. Jen jim jaksi nestálo za to je poslouchat. *Zdeněk Škaroupka*

Nová soutěž vyzdvihla osobnosti, které daly lidem s postižením šanci na lepší život

Loni na podzim se poprvé uskutečnila celostátní soutěž o Cenu Milana Chába. Připravily ji sdružení Rytmus a QUIP – Společnost pro změnu, aby upozornily veřejnost na osobnosti, které výrazně pomáhají začleňovat děti či dospělé s těžším zdravotním postižením do přirozeného prostředí, do běžného života.

Milan Cháb jako ředitel Ústavu sociální péče v Horní Poustevně usiloval o proměnu kolektivní ústavní péče na moderní sociální služby, odpovídající individuálním potřebám a přáním klientů. Provedl transformaci ústavu na devatenáct domácností v šesti obcích na Šluknovsku a umožnil tak lidem s mentálním postižením samostatný život. „Učiníme-li něco, nejsme proto dobří; víme jen, že nečiníme-li nic, nesplnili jsme svou povinnost,“ byl pře-

svědčen Milan Cháb. Právě tato myšlenka neústupného humanisty se stala mottem nové soutěže.

Její výsledky byly vyhlášeny a ceny slavnostně uděleny loni 21. listopadu v primátorské rezidenci v Praze. Z rukou pražského primátora Pavla Béma a Pavly Baxové, ředitelky občanského sdružení Rytmus, je obdržely Božena Marešová z Horního Bezděkova, Ilona Machová z Ústavu sociální péče Litvínov-Janov a učitelka Jana Šajmovičová ze Základní školy v Praze-Zličíně.

Díky těmto ženám mají Monika, Šárka a Lukáš šanci na lepší život. Monička se už naučila chodit, sama jíst a pít a reagovat na to, co se děje kolem – a určitě si ještě osvojí mnoho dalšího. Šárka po letech nucené ústavní výchovy bydlí se svým manželem a stará se o domácnost jako

kterákoliv jiná mladá žena.

Luky se už domluví se svými spolužáky a zvládá učivo zadané paní učitelkou. A všichni se učí brát ho takového, jaký je... Životy těch tří by nikdy nenabraly nový směr, nebýt osobností, které je všemi svými silami a hlavně svým srdcem podpořily.

Druhý ročník soutěže o Cenu Milana Chába bude vyhlášen zřejmě na podzim a ve Vozíčkáři o něm budeme včas informovat. Dodejme, že předchozí soutěž o Cenu Martina Palase, kterou Rytmus v naší zemi pořádal od roku 1998, byla určena pedagogům vzdělávajícím děti s těžším postižením v běžných školách. Martin Palas byl žákem s Downovým syndromem, který se jako jeden z prvních začal v Česku učit spolu se zdravými dětmi. *(mp)*

Návštěva Janáčkova divadla aneb kulturní horor

Už delší dobu jsem nebyla v divadle, tak jsem si říkala, že bych to měla napravit... Do Janáčkova divadla v Brně jsem se jednou v pátek večer vypravila na Prodanou nevěstu.

Protože před hlavním vchodem je hodně schodů, používají vozíčkáři boční vchod od restaurace Bohéma (stejně se tam však vozíčkář sám nedostane, protože před vstupem do restaurace jsou dva nízké schody), kde je na bočním schodišti šikmá schodišťová plošina. Tu ale vozíčkář nemůže ovládat sám, takže musíte předem dát vědět inspektorce hlediště, která má od plošiny klíč. Její telefon se dá sehnat jen velmi obtížně (není na stránkách divadla ani u plošiny), ale po dlouhém telefonování se mi číslo podařilo získat, a tak jsem jí dala vědět o svém příchodu.

Přišla jsem do divadla a doufala, že na mě inspektorka hlediště bude u plošiny čekat, ale nestalo se tak. Táta musel vyběhnout po schodech nahoru a upozornit ji, že už jsme přijeli – to by ale sám vozíčkář nezvládl. Paní mi spustila plošinu, ale tvrdila, že už nikoho nečekala, i když jsem o sobě dala dopředu vědět. Už když jsem na plošinu najela, všimla jsem si, že není v dobrém technickém stavu – byla křivá, a když jela nahoru, vydávala zvláštní zvuky.

V divadelním sále čekalo další překvapení – místo vyhrazené pro vozíčkáře tu sice je, ale není vodorovné, takže pořád sjíždíte dolů. Protože jsem měla kousek normální vstupenku, tak

jsem si za tátovy asistence radši sedla na sedadlo.

Pokud chce jít vozíčkář o přestávce na záchod, znamená to pro něj sjet plošinou dolů k restauraci Bohéma a pak vyjet znovu nahoru, což je jednak zdlouhavé a jak jsem později zjistila, i docela nebezpečné.

Představení se mi moc líbilo, ale to jsem ještě nevěděla, co mě čeká...

Při cestě dolů po představení mi inspektorka hlediště sklopila plošinu a já na ni najela, jenže plošina odmítala jet. Asi po pěti minutách jsme usoudili, že se nerozjede, a tak jsem se rozhodla vycouvat zpátky na podestu. Naneštěstí křivá plošina nedoléhala vodorovně na podestu, a když mi jedno přední kolečko sjelo dřív, překloupila jsem se dozadu a spadla jsem hlavou na mramorovou dlažbu.

Pak následovala návštěva nemocnice, rentgen a nakonec chirurgické vyšetření. Naštěstí se mi nic nestalo – měla jsem jen bouli – ale příště už by to tak dobře nemuselo dopadnout.

Jak je vidět, návštěva Janáčkova divadla nemusí být pro vozíčkáře jen kulturní zážitek, ale i takový malý horor...

Bára Antonovičová

Pozn. red.: inspektorkou hlediště je paní Šrubařová, tel. č.: 542 158 111

Setkání se Světlou a kouzlo zimního úsvitu

Potkala jsem ji někdy v adventu. Sedmá hodina ranní na spadnutí, jak o tom svědčili téhle době přiměřeně se trousící lidé na zastávku. Jinak tma tmoucí.

Blik, blik – nečekaně na mne zeleno-žlutě zasvítil vánoční stromek a hned si to šinul po chodníku dál. Pouliční lampa odhalila jeho identitu. Zářil si na zádech elektrického vozíku s mladou ženou ve sportovní bundě s reflexními nášivkami na palubě. „Dobrý,“ řekla jsem si po vzoru svého patnáctiletého synovce, seběhla dolů na zastávku, nastoupila do příjíždějící tramvaje a zapomněla na to.

Druhý den jsem ženu na vozíku potkala znovu. „Kam asi míří? Supermarket je ještě zavřený, nejbližší škola dvě zastávky, poliklinika opačným směrem,“ přemítala jsem. Další den na mne vánoční stromek juknul z protějšího chodníku a pak zmizel za košatými borovicemi. Na zastávce jsem se rozhlížela, pátrala ve tmě, až jsem nahoře nad příjezdovou cestou uviděla matný záblesk – stál tam vozík.

K zastávce vede sice nepříliš prudký, ale přece jen sešup, klikatící se jako hádč. Sníh neležel, ale byla slabá námraza a trochu to klouzalo. „Jestlipak nepotřebuje pomoc?“ prolétlo mi hlavou. Vydala jsem se zpět. Nu, hlavně ze zvědavosti.

Vozík stál na cestě, poblíž sídlištní zeleně, čelem k zastávce. Žena v kulichu však nesledovala dění pod sebou, ale oblohu.

Nejistě jsem ji pozdravila. „Dobrý den,“ odpověděla tím nadšeným hlasem, jakým mluví po ránu jen malé děti, sundala pohled z oblohy a usmála se. „Vystačím si sama,“ dodala a zas vzhlédla k obloze. Nejprve zkontrolovala obzor vpravo, pak otočila hlavu nalevo a tam pohledem spočinula. Podívala jsem se též. Nic jsem neviděla. Hvězdy nesvítily, bylo zataženo, pořád temno.

Mohla jsem s klidným svědomím odejít. Ale já zůstala... Jak se slušně zeptat, co tady dělá, když mi, jak musím uznat, do toho absolutně nic není???

„Čekám tady,“ řekla dívka, jako by tušila mou zvědavost.

Ale na co? Zalitovala jsem, že spolu v současnosti hovoříme tak stroze, že už si nelibujeme v květnatější, „prvopublikové“ mluvě. Jak snadno by se pak dalo vyzvídat: „Račte prominout, slečno. Odpusťte, že jsem tak smělá, ale nevdalo by vám, kdybych se zeptala, na co tady čekáte?“

S lítostí jsem sledovala další odjíždějící tramvaj. A vyhrkla jsem: „Promiňte, mohu se zeptat, na co tady čekáte?“ Zasmála se a pozdvihla levou ruku k obloze. Ne, neletělo tam letadlo, jen nad obzorem prosvítl takový tenký šedý proužek.

„Na úsvit,“ odpověděla. „Není to fantastický? Z ničeho nic východ zprůsvitní, zatímco západ,“ mávla rukou vpravo, „je černý jako kolomaz. Pak přímo nad hlavou všechno zjasní. Někdy je to, jako když odhazujete začouzená sklíčka, jindy jako když stahujete poklop u chlebníku. Někdy světlo teče jak cedníkem, jindy zas páře mraky jako chatrné plátno nebo se dere

jako kuře ze skořápky. A naráz je světlo. Všude. Miluju ten okamžik.“

Podle jejích pokynů jsem se dívala vpravo, nad hlavu, vlevo, napravo nalevo... A najednou jsem stála v denním světle. Sama. Dívka obratně otočila vozík, narychlo se rozloučila a odjela.

Setkaly jsme se v adventu i v lednu ještě mnohokrát. Někdy jsme se jen pozdravily a já pak na zastávce kontrolovala obzor napravo, nalevo. Jindy jsme rozběsk vyhlížely spolu. Dozvěděla jsem se leccos zajímavého. Například že pro čekání na úsvit je dobrá jen zima a nevhodnější jsou právě nejkratší dny se zataženou oblohou, kdy světlo proniká jen nepatrnými skulinami. Později je nástup světla už příliš rychlý. Léto je zase dobré na východ slunce, což je ale úplně jiná záležitost: drama, na kterém je nejlepší přírodní scénérie. Úsvit je obyčejná „slohovka“, která se dá vyprávět stejně dobře na sídlišti jako v lese.

Dívka, kterou jsem si pojmenovala Světla, si letos pochvalovala teplé lednové počasí. Vloni kvůli sněhu a mrazu nemohla být ráno tak často venku. A pak – bílý sníh krade ten fantastický kontrast tmy a světla.

Teď jsem už třetí týden na Světlu čekala marně. Nejprve přišel orkán, pak sníh a tenhle týden jsem už z domu vyšla za šera. Hromnice – o hodinu více. A tak se těším na příští advent. Mimochodem, všimla jsem si, že na naší zastávce se nyní víc lidí nedívá do země, ale do oblak. A jak při tenisu otáčejí hlavou doprava, doleva.

Marcela Klíčová, Brno

KONTAKT bB ve Svitavách bojoval s živly

Jako každým rokem i letos připravovalo brněnské středisko KONTAKTU bB týdenní pobytový kurz pro tělesně postiženou mládež. Tentokrát jsme však nevyrazili do tradičních Boskovic, ale rozhodli jsme se navštívit Svitavy, které nám nabídly bezbariérové ubytování, bazén a bohaté možnosti doprovodných programů bez nutnosti přejezdů. Na začátku února se 28 účastníků kurzu ve věku od 12 do 19 let proměnilo v mafiány, kteří kromě intenzivního plaveckého tréninku plnili zábavné

„mafiánské“ úkoly. Co všechno jsme stihli? Dvakrát denně hodinku potrénovat v bazénu, ve volném čase navštívit bowlingovou hernu, v divadle Trám se vytancovat při hudbě skupiny Bedna odložených hraček, ochutnat čaj v místní čajovně a užít si hodné legrace při pokru, ruletě a jiných hazardních záležitostech. Celý týden vyvrcholil pátečním závodem SVITAVY aICUPone, kdy se v bazénu strhl lýtý boj s vodním živlem o nejrychlejší přesuny nejvytříbenějším plaveckým způsobem.

Marta Vojáčková

KONTAKT bB, středisko Brno
www.kontaktbb.cz

TOP TEN 2006 Českého svazu tělesně postižených sportovců

Především fotografiemi se vracíme k vyhlášení nejlepších sportovců ČSTPS – TOP TEN 2006. Zázemí poskytl Magistrát hlavního města Prahy, jehož primátor Pavel Bém akci zaštil, a jako představitelé organizace bojující dlouhodobě s nedostatkem financí jsme střízlivě vybrali menší místnost. K naší radosti se více než zaplnila a nedostatek prostoru nenavodil stísněnou atmosféru, ale naopak přispěl k vytvoření příjemného rodinného klimatu, kde k sobě měli blízko sportovci, trenéři, představitelé partnerských firem, zástupci státních institucí, magistrátu, Českého olympijského výboru a také herci. Ceny sportovcům totiž předávali sportující herci Jan Potměšil a Ondřej Vetchý a doprovodili je místopředseda Českého olympijského výboru Josef Dovalil, náměstek ministra zdravotnictví Michael Vít, náměstek ministryně bez portfeje Pavel Hříbek, představitelka generálního partnera akce společnosti Zentiva Jana Počtová a obchodní ředitel společnosti Anect Marek Šoltys. Magistrát při předávání zastupovali radní Jiří Janeček a Milan Pešák. Na prezentaci akce spolupracovala agentura Madree.

Považujeme za cenné, když se taková akce povede zorganizovat sdružení, které již dva roky nedostává finance od ofi-

ciálních zdrojů a funguje prakticky bez zaměstnanců. Zvláště když se podaří zajistit těm nejlepším hodnotné ceny.

Rozhodně je třeba poděkovat nejen vyhlášeným sportovcům a všem účastníkům akce, ale také všem představitelům sportů a klubů, kteří stále ve svazu setrvávají. Po roce 2006 má ČSTPS podle oficiální statistiky ČSTV stále téměř 2500 členů. Nezbyvá než doufat, že budeme v dohledné době zase moci začít uvažovat více sportovně a nebude nutné věnovat tolik energie samotnému zachování svazu. Námi vyhlášení sportovci budou pravděpodobně chybět v desítce vyhlášené ČPV, ačkoliv by tam dle kritérií první tři patřili. Je to škoda, neboť anketa ČPV se jmenuje Nejlepší handicapovaný sportovec, a tudíž by vyhlášení sportovci neměli být hodnoceni podle členství v organizaci. I z tohoto důvodu se snažíme v tradici TOP TEN pokračovat.

Jan Nevřkla

TOP TEN ČSTPS 2006

PRÁHA PRAHA PRAHA PRAHA

PARTNER AKCE **HARTMANN**

Vyhlášené sportovce podpořili:

ZENTIVA

ANECT **AutoCont** **ELITE**

Sbirkový účet ČSTPS: **5311531/0300**

Vyhlášení sportovci, hosté a příznivci sportovců ČSTPS

Cenu Juniorovi roku 2006 Arnoštu Petráčkovi, který si na MS doplaval pro stříbro na 50 m motýlek, předával obchodní ředitel společnosti Anect Marek Šoltys.

Miroslav Šperk, diskař patřící ke světové elitě, přebírá cenu od Josefa Dovalíla, místopředsedy ČOV.

Michal Stark, sportovec zrající jako víno, přebírá cenu od radního Milana Pešáka.

Zleva: Kateřina Lišková, plavkyně s bronzem, a Eva Kacanu, atletka se zlatem a osobním asistentem na klíně

Martin Zvolánek přebírá cenu od Michala Vít, náměstka ministra zdravotnictví. Vpravo sedí radní Jiří Janeček.

Běla Hlaváčková, plavkyně, přijímá gratulace od Jana Potměšila.

Ondřej Vetchý a Jan Potměšil gratulují Štefanu Dankovi, zlatému medailistovi z PH Atlanta 1996, který jako předseda STK atletiky přebíral cenu za atlety Veroniku Foltovou, Rostislava Pohlmana a Martina Němce.

Děkujeme a těšíme se na TOP TEN 2007!

Taková zvláštní sezóna...

Basketbalové ohlédnutí o tři čtvrtě roku zpět stále ještě hřeje u srdíčka; mistrovství Evropy skupiny B jsme dokázali nejen uspořádat, ale také vyhrát. To byl fakticky skvělý zážitek. Ani nás nenapadlo, že by takový úspěch mohl mít také nějaká negativa, a ejhle...

Překulilo se pár týdnů a šéfové českých týmů byli postaveni před zásadní problém: celkem devět kvalitních hráčů postupně opustilo republiku a vstoupilo do zahraničních klubových služeb. Při malém počtu hráčů naší domácí soutěže to byla opravdu těžká chvíle. Odešlé hráče najednou nebylo kým nahradit nejen kvalitativně, ale dokonce i kvantitativně.

Ve vozíčkářském basketbale bohužel nebo možná bohudík nekvete obchod s hráči, takže vychová-li klub evropskou hvězdu, nemůže počítat s finančním plněním, které by mu umožnilo vzniklou díru v sestavě zacepit jiným, byť skromnějším nákupem. Stále se zkvalitňující soutěže v Německu, Itálii, Francii, a dokonce až v dalekém Turecku nepřetržitě skupují talentované hráče po celém světě a z nás se stává evropská líheň. To je do určité míry potěšitelné a do určité míry je to pěkně k vzteku.

Tato situace se však jeví velmi výhodnou pro národní tým, z něhož drtivá většina hráčů působí v předních evropských ligách a pracuje ve velmi intenzivním tréninkovém i zápasovém rytmu. Tyto skutečnosti jsou předpokladem daleko vyzrálejšího a zkušenějšího mužstva.

Tuzemským hráčům zůstávají otevřena

tři nebo čtyři místa v kádru. A naším cílem tady doma je podrobit chlapy, kteří setrvali, co největší basketbalové zátěži. A to už se jeví jako problém. Každé z českých mužstev se potýká s problémy a snaží se s nimi vyrovnat, jak umí. V každém případě je jasné, že kvalita domácí soutěže opravdu velmi utrpěla.

Brněnský Hobit se sice snaží najít další herní příležitosti, proto se zapojil do rakouské ligové soutěže, ale zde dokázal zatím vyhrát jediný zápas. Brněnský kádr vyztužený pro rakouskou ligu Tomášem Scharfem z Prahy musí stavět na nových

hráčích, kteří zatím klopotně sbírají zkušenosti, a s těmi služebně staršími těžko hledají společnou řeč. Ve vedení brněnského mužstva začal působit trenér z brazilského Sao Paula, Fabiano Cruz, který i hraje na postu podkošového hráče. V malé tělocvičně na brněnské Kociánce se střetají dvě dosti odlišné koncepce, česká čunča a brazilská hravost postavená na individuální vyspělosti jednotlivých hráčů. I povely trenéra jsou jiné než dosud: „idemóóó“, „nou kik, pas, pas“...

O nedávno minulém víkendu jsme hostili prvotřídní evropská mužstva v základním kole poháru André Vergauwena. Do hry jsme museli nastoupit bez hráčů, kteří

nejdou klasifikovatelní, tedy bez mladičkého Ondry Pohlmann (syn Rosti), bez bývalého ligového hráče Honzy Hudečka a také bez našeho podkošového Brazilce Fabiána. Rozhodně jsme nehýčkali žádné postupové ambice, v turnaji nám šlo hlavně o to, podrobit naše „mladochy“ turnajové zátěži s hráči evropské třídy. Vždyť veškerá odpovědnost ležela často na bedrech kluků, kteří by za normálních okolností zahřívali lavičku a nastoupili by na několik závěrečných minut rozhodnutých zápasů. Prohráli jsme všechna utkání

s průměrným rozdílem 27 bodů, což je na basket rozdíl třídy. S prvními pětkami soupeřů jsme prohrávali tak 15 ku 4 za první čtvrtku, proti druhé pětce jsme obstáli s rozdílem tak pěti bodů za čtvrtku a třetí lajnu bychom možná i porazili.

Nicméně z našeho pohledu turnaj splnil svůj účel, naši nováčci – Martin Zemánek, František Šindelář, Jaryn Náhlík, Lukáš Kyncl se opravdu ocitli pod slušným tlakem.

Naší hře bylo možné spoustu věcí vytknout a také jsme se o to upřímně snažili, nicméně je třeba si uvědomit, že mužstva z Izraele, Švýcarska, Španělska a Turecka jsou plnými profesionály, kteří tráví v tělocvičně tak pětinasobek času oproti nám.

Naším zástupcům v cizině se však velmi dařilo. Ondra Pliska a Jirka Vrba (CS Meaux – Francie) a Rosfa Pohlmann s Markem Šrůtkou (AS Rollis Zwickau – Německo) i Petr Tuček (Galatasaray Istanbul – Turecko) postoupili do finálových bojů ve svých pohárových soutěžích.

Nám nezbyvá než se těšit na utkání V. českého poháru, kde se do svých původních klubů vrátí hráči ze zahraničí, aby se utkali v trochu exhibičním v trochu bratrovražedném boji a ukončili tak trochu zvláštní klubovou sezonu a odstartovali přípravu na mistrovství Evropy skupiny A v německém Wetzlaru, které vypukne na konci letošního srpna. *Zdeněk Škaroupka*

Borci, idemóóó!

www.cwta.cz tenis na vozíku

Česko-slovenská ČTSV Tour 2007

**O titul Mistra ČR budou domácí hráči
svádět boje opět i se slovenskými tenisty**

Miroslav Brychta – loňský Mistr republiky ve dvouhře a vítěz česko-slovenské ČTSV Tour 2006.

Jsou tomu již čtyři roky, kdy Český tenisový svaz vozíčkářů rozhodl o změně systému mistrovství České republiky. Již čtyřikrát bojovali domácí hráči po celou sezónu na turnajích v rámci ČTSV Tour, aby na každém z nich získali potřebné body do celkového součtu, který zajistí mistrovské tituly nejlepším hráčům dvouhry i čtyřhry. Oproti prvním dvěma ročníkům je od roku 2005 Tour otevřena pro slovenské hráče a místo bývalých pěti je zařazeno a bodováno sedm turnajů, z nichž jeden organizují kolegové z Bratislavy. Na konci sezóny byli tedy již dvakrát podle konečných výsledků vyhlášeni celkoví vítězové česko-slovenské ČTSV Tour a zvláště Mistři České republiky. O tom, jak bude vypadat letošní Tour, rozhodl výkonný výbor ČTSV na svém lednovém zasedání a lze říci, že systém zůstal pro letošní rok nezměněn.

HAMR Open 2007 (7.–8. dubna)

Hlavním organizátorem halového antukového turnaje je společnost HAMR – Sport a.s. a ředitelem turnaje je opět Jakub Strnad. Zápasy se odehrají ve sportovním areálu HAMR – Sport na Praze 10. Turnajové vařiny v singlu obhájí Michal Štefanu a deblová dvojice Michal Štefanu – Michal Kubát.

Adresa ČTSV:
Kounicova 79, 602 00 Brno
Tel.: 541 219 897
Fax: 545 211 035
e-mail: cwta@cwta.cz
www.cwta.cz

Karviná Open 2007 (20.–22. dubna)

Ředitel turnaje Petr Dyszkiewicz změnil v loňském roce termín i místo turnaje. Hostitelem klání bude i letos tenisová hala společnosti STARS Karviná a hrát se bude opět v dubnu na tvrdém povrchu. Větší hráčská konkurence loňského ročníku byla dána účastí nejlepšího českého hráče Miroslava Brychty, který získal titul ve dvouhře a s Františkem Krejčířkem i ve čtyřhře.

Brno Open 2007 (10.–13. května)

Toto klání bude tradičně zahájeno dvoudenním soustředěním pro stávající a nové hráče. Tréninkový proces i zápasy následného turnaje se odehrají opět v brněnském tenisovém areálu TC Classic pod „ředitelskou taktovkou“ Martina Císaře. Loňské tituly obhájí Miroslav Brychta a deblový pár Jiří Fiala – František Krejčířek.

Praha Open 2007 (29. června – 1. července)

Tento turnaj se odehraje na dvorcích DOMYNO na Praze 4 a jeho ředitelem je Ivan Vyvadil. Díky změně termínu očekává ČTSV zvýšený zájem o účast v tomto klání. V loňském roce se turnaje zúčastnili i hráči ze Slovenska, kteří se nejenom zúčastnili, ale překvapivě si odvezli oba tituly. Marek Gergely se stal vítězem dvouhry a společně s Vladimírem Julenym dominovali i ve čtyřhře.

Radnický pohár 2007 (21.–22. července)

Hráč Petr Blecha připravuje třetí ročník tenisového turnaje vozíčkářů v Radnicích u Rokycan, jehož

Oficiální partneři ČTSV

A.S.A.

VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠTOVNA
ČESKÉ REPUBLIKY

Oficiální dodavatelé ČTSV

DUNLOP
SPORT

Slazenger

BONET
TRADE s.r.o.

MEYRA® **PEMI**®

zápasy se odehrají opět v radnickém tenisovém areálu. První ročník poznamenala nepřízeň počasí, díky níž se neodehrálo finálové utkání, ale vloni byl turnaj dohrán až do konce. Vítězi se stali Michal Kubát a dvojice Jan Hašek – Tomáš Kvoch.

Hostýnský pohár 2007 (27.–29. července)

Pořadatelem Hostýnského poháru bude opět TK Bystřice pod Hostýnem, kde turnaj patří vždy k vrcholům sezóny. I proto je velkou devizou celého turnaje přátelský duch. Vítězná vařiny si v loňském roce odvezli Miroslav Brychta a deblový pár Michal Kubát – Marek Gergely (SVK).

Bratislava Open 2007 (4.–5. srpna)

První muž slovenského vozíčkářského tenisu František Pisarčík připravuje třetí ročník turnaje, na němž budou moci startovat i naši hráči. Turnaj je oficiální součástí ČTSV Tour 2007 a jeho místo ještě není v tuto dobu upřesněno. V minulé sezóně se turnaj kvůli malému zájmu hráčů neuskutečnil, takže letos bude pokračovat po roční odmlce. Jedinými vítězi tedy zatím zůstávají domácí reprezentanti Jozef Felix (dvouhra i čtyřhra) a Tomáš Masaryk, kteří získali své tituly v roce 2005.

Pozn. autora: Kompletní informace a přihlášky na turnaje okruhu ČTSV Tour 2007 naleznete na www.cwta.cz (odkaz ČTSV Tour).

Text: Martin Císař
Foto: Jiří Kopáč

DUNLOP
SPORT

BONET
TRADE s.r.o.

Rybníky 6 304, 760 01 Zlín
tel.: 577 523 720(30), fax: 577 523 732
e-mail: sport@bonet-trade.cz
www.dunlopsport.cz

oficiální míč
ČTSV

power

flexibility

performance

control

M-FIL 400

MAXPLY McENROE

M-FIL 200 Plus

M-FIL 300

M-FIL 200

oficiální dodavatel ČTSV

Přidejte se k nám!!!

Termínová listina turnajů ČTSV Tour 2007 a náborových soustředění pro všechny zájemce o tenis na vozíku

Český tenisový svaz vozíčkářů zve bezplatně všechny zájemce o tento sport na následující akce:

Název akce	Místo konání	Termín
KARVINÁ OPEN – hala	Karviná	21.–22. duben
Soustředění ČTSV+ BRNO OPEN	Brno	10.–13. květen
PRAHA OPEN	Praha	30. červen –1. červenec
RADNICKÝ POHÁR	Radnice u Rokycan	21.–22. červenec
HOSTÝNSKÝ POHÁR	Bystřice pod Hostýnem	28.–29. červenec
BRATISLAVA OPEN	Bratislava	4.–5. srpen
MISTROVSTVÍ ČR – mezinárodní	Brno (ITF Futures)	10.–12. srpen
Soustředění ČTSV – hala, antuka	Praha	říjen–listopad

Všichni zájemci o tenis na vozíku mohou na zmíněných akcích vyzkoušet základy hry, metodiku tréninku a seznámit se se systémem této hry v domácím i mezinárodním měřítku.

Všem, kdo projeví zájem zúčastnit se náborových soustředění v Brně (květen) nebo Praze (říjen či listopad), bude zapůjčen tenisový materiál, tenisový vozík a bude moci bezplatně absolvovat tréninky se stávajícími hráči ČTSV. Stanou-li se zájemci před soustředěním členy ČTSV, bude jim poskytnuto bezplatně i ubytování a strava během soustředění.

Nečlenové ČTSV platí poplatek 100 Kč / den. Doprovod hráčů hradí náklady na pobyt v plné výši.

Martin Císař, tel.: 541 219 897, e-mail: cwta@cwta.cz, www.cwta.cz

Pozvání vodního skřítky Kontaktníčka

Milé děti, jsem skřítek Kontaktníček a na podzim od 9. do 15. září se chystám na plavecký týden do krásného prostředí Buchlovicka, do penzionu Smradavka (www.volny.cz/penzion.id.smradvka). Jestli ještě nechodíte do školy, pojedte se mnou! Budeme plavat, jezdit na koni, zpívat, tancovat a zahrajeme si také nějakou pohádku! Stačí jen říct mámě nebo tátovi, aby zavolali na telefon 541 589 333 nebo 603 167 508 a přihlásili vás.

Marta Vojáčková,
brněnské středisko KONTAKTu bB

Orientační závod zdravotně postižených

proběhne v neděli 13. května v Hrabyni. K účasti vás zve TJ Opava – oddíl orientačního běhu.

Informace: milos.rychly@ukzuz.cz, tel. 737 267 770

www.voziky.opava.cz

Hůrka 2007

Mistrovství ČR v orientačním závodě vozíčkářů je připravováno v Praze v termínu 23. června. Veškeré informace získáte na: kulka@skvp Praha.org, tel.: 777 669 700, www.trailo.cz

■ Prodám akumulátorový vozík, málo užívaný, cena 29 600 Kč. Tel.: 606 970 483

■ Prodám elektrický invalidní vozík, elektrickou polohovatelnou postel, skládací vozík, invalidní chodítko, zvedák do vany a dýchací přístroj na 220 V. Tel.: 606 566 643

■ Prodám vakový zvedák zn. ARJO Trixie Lift, pojízdný, nosnost 140 kg, nabíječka, baterie, vak síťový do vany (nepoužívaný) a vak standard. Cena 17 000 Kč. Tel.: 728 953 692, e-mail: akrim2@seznam.cz

■ Prodám skládací celoaluminiovou nájezdovou rampu do auta zn. Bär, š. 80 cm, délka 240 cm, ve složeném stavu výška 125 cm, nosnost 400 kg. Pořizovací cena 60 000 Kč, nyní prodám za 22 000 Kč. Tel.: 731478305, e-mail: akrim2@seznam.cz

■ Prodám Opel Astra 1,6 I GLS, rok výroby 1994, najeto 155 000 km, ruční ovládání Guidosimplex – brzda, spojka, plyn-kruh, používat může i zdravá osoba za pomoci pedálů, tmavě modrá metalíza, navíc 4 ks zim. pneu-nejeté, výměna zadního tlumiče výfuku 7/2006, STK do 6/2008. Foto možno poslat mailem. Cena 45 000 Kč. Josef Novosad, ÚSP 202, Hrabyně 3, 747 67, e-mail: novosadjosef@seznam.cz, ICQ 323753024, mobil 737 551 735.

■ Prodám Opel Combo 1,4 s úpravou pro invalidu. Automatická spojka, plyn, brzda (ruční), nájezdová zdvihací rampa pro invalidní vozík. Vše plně funkční, málo jeté (56 000 km), barva bílá, cena dohodou. Volejte večer po 19. hodině. Tel.: 732 306 657

■ Prodám dřevěnou polohovací postel s úložným prostorem, kompletním relaxačním rámem s elektrickým ovládáním (polohování hlavy a nohou), 14 dní používaná. Součástí je ortopedická lamelová matrace s 5letou zárukou a doživotní zárukou na lamely. Cena 18 000 Kč. Tel.: 739 288 554

■ Prodám Explorer – samoobslužné multifunkční vozítko: schody zdolá po pásech, jezdí i na kolečkách. Původ. cena 462 000 Kč, nyní 360 000 Kč. Důvod prodeje – úmrtí. Možnost získání příspěvku na koupi od odboru soc. věcí. Tel.: 776 735 470

■ Prodám Nissan Micra 1,2 benzín, barva červená, 45 000 km, rok výroby 2003, posilovač řízení, otvírání nádrže z místa řidiče, výškově nastavitelný volant, ABS, zimní pneu, originál rádio s CD přehrávačem, přední okna v elektrice, ruční ovládání – není překážkou pro normální řízení, cena dohodou na tel.: 774 160 577.

■ Daruji starší mechanický vozík a starší sedák do vany. Tel.: 543 241 481 (Brno)

■ Prodám málo používaný invalidní vozík. Je jako nový. Pořizovací cena 48 000 Kč, nyní 10 000 Kč. Tel.: 518 388 252

■ Prodám Škoda Forman, s kompletním ručním ovládáním, r. v. 1994, ve velmi dobrém stavu. Cena přibližně 40 000 Kč. Tel.: 487 523 575

■ Prodám Škoda Favorit 136, r. v. 1990, po TP, nutná oprava předních blatníků. Cena dle dohody cca 12 000 Kč. Tel.: 608 269 041

■ Prodám automobil Renault Twingo 1,2, rok výroby 1998, najeto 64 200 km, elektrické ovládání oken i zrcátek, systém Easy Tronic. Upraveno pro řidiče s postiženou levou nohou – spojka se aktivuje na řadicí páce. Cena 95 000 Kč k jednání. Tel.: 777 203 453

■ Prodám ruční transportní invalidní vozík zn. Meyra 3600. Pořizovací cena 10 200 Kč, nyní 1500 Kč. Tel.: 739 822 934

■ Prodám polohovací zařízení (židle) PINGUINO. Určeno pro dospívající (od 9 let) a dospělé, do 104 kg hmotnosti, včetně pracovní desky. Málo používané, výborný stav. Původní cena 40 000 Kč, nyní 10 000 Kč. Tel.: 607 606 361

■ Prodám antidekubitní lehátko s kompresorem, cena dohodou, levně. Dále hygienický umělohmotný vozík na kolečkách, profesionální odsávačku hlenů zn. ASPED, vložky MOLIMED classic, po 28 ks, pánské pleny zn. Bobi absorba large 110–150, pánské pleny zn. Abri-FORM Large plus 100–150. Vše levně. Tel.: 606 514 405

■ Prodám tříkolku zn. Loped, základní provedení, jako nová, pro dítě od 6 do 12 let, cena do 2500 Kč. Tel.: 603 380 910, Ostravsko.

■ Prodám schodolez – používaný, ale ve velmi dobrém stavu. Cena dohodou. Východní Čechy (není podmínkou). Tel.: 776 239 445

■ Prodám nové nepoužité suché WC, cena 2500 Kč, fusak na vozík od firmy Kury pro dospělé, cena 300 Kč. Tel.: 728 953 692

■ Koupím pásový schodolez v dobrém stavu, kompletní. Spěchá. Tel.: 603 553 431

■ Koupím v dobrém stavu duši a pláště na velká kola mechanického neskládacího vozíku zn. Favorit, vyráběného v ČR v 60. a 70. letech. Nabídky SMS na 723 360 054

■ Koupím pro maminku mechanický lehoučkový vozík – prosím spěchá – za nabídku děkuji. Tel.: 606 311 755

■ Kdo daruje, nebo velmi levně prodá mechanický invalidní vozík? Menší poškození nevádí. Nikola děkuje. Tel.: 607 977 699

▼ Hledáme spolužáky, kamarády ÚSP Kociánka Brno. Od roku 1982–87, pavilon C, DEF, G, B. A také dám. krejčová, r. ukončení 1987. Jestli vám tato jména něco říkají (F. Kovařík, O. Šindarová, M. Pavlicová, V. Žáková, E. Demelová, M. Vašíčko, P. Wurm, M. Pelikánová, Z. Vencálková), tak se ozvěte na tel. 596 530 023, 606 226 428, e-mail: bednarovaolga@seznam.cz, www.spoluzaci.cz/436033. Letos to bude 20 let. Bude sraz!!!

▼ Nabízíme odběr domácí práce (drobných výtvarných předmětů – pletení, vyšívání, korálky, malování a pod.) tělesně postižených (PID) z celé ČR. Nabízíme řádnou pracovní smlouvu na plný nebo částečný úvazek. Nástup ihned. Zájemci, hláste se na tel. 777 30 60 79, 221 732 072 (pouze Po–Pá 9.00–14.30 h), e-mail: svestkova@hewer.eu, www.hewer.cz

▼ Projekt přehledu přístupnosti frekventovaných míst v ČR pro handicapované nabízí práci tělesně postiženým s PID, především vozíčkářům, kteří by byli ochotni vytipovaná místa v rámci svého bydliště navštěvovat a hodnotit jejich dostupnost. Přístup k internetu je potřebný. Pracovní poměr je uzavřen řádnou pracovní smlouvou. Lze zaměstnat na plný nebo částečný úvazek. Nástup ihned. Zájemci se mohou hlásit na tel. 777 30 60 79 (pouze Po–Pá 9:00–14:30), e-mail: svestkova@cchd.cz

▼ Kdo daruje invalidní vozík vhodný pro šestileté dítě? Nabídky, prosím, pište, popř. volejte na tel.: 724 981 362. Děkujeme.

□ Je mi 28 let, jsem v ID, chodím s menšími obtížemi o fr. holi. Hledám přítelkyni, která je na

tom podobně, nebo zdravou, které by nevádílo mé postižení a která už nechce být sama. Věk 20–30 let. Tel.: 737 430 012, e-mail: jaroslav.urban@centrum.cz.

□ Jmenuji se Václav, je mi 50 let, jsem rozvedený, na vozíku (RS). Bydlím v Praze a hledám přítelkyni (do 45 let) z Prahy a okolí. Zajímám se o hudbu a filmy. Zn.: Už nechci být sám. Tel.: 721 313 220

□ Ing., 53 let, na invalidním vozíku, částečně samostatný, s pomalejší řečí po mozkové příhodě hledá partnerku s upřímným srdcem. Její postižení nemusí vadit. Vlastním dvoupokojový byt v bezbariérovém domě s pečovatelskou službou v Praze. Zn.: Děti mám rád.

□ Michal, 33/165, ID bez zjevné vady, SŠ, tolerantní, se zájmy o přírodu, historii, jazyky, cestování, poznávání a vaření, hledá upřímnou, inteligentní a tolerantní dívku podobných zájmů, nejlépe lednicko-valtický areál, Hodonínsko, Brno. Tel.: 721 674 920. Ozvi se mi hned, ať spolu objevíme svět.

□ Svobodný, zrakově postižený, 38 let, hledá dívku nejlépe s nějakým lehčím postižením. Třebíčsko a Brněnsko. Zn.: Jaro ve dvou.

□ Jmenuji se Vašek, jsem stíhlý modrooký blondák, svobodný, 32/180/78, po nehodě v ID, soběstačný, abstinents a nekuřák. Hledám hodnou a upřímnou dívku do 35 let, i s podobným osudem, pro trvalý vztah. Rád jezdím na kole, poslouchám rock, rád fotím a mám rád přírodu. Jestli tam někde jsi, tak se ozvi! Jsem z Blatné, byt mám. Tel.: 720 393 026. Cestičkou z oblázků dojdeme si pro lásku?!

□ Jmenuji se Petr, jsem z Prahy a je mi 24 let. Hledám přítelkyni s podobným osudem. Jsem chodící, mírně postižený. Ozvi se mi, je mi smutno. petr.petr@sseznam.cz

□ 57letá invalidní žena po DMO, odkázaná na fr. hole, bezdětná, hledá kamaráda nebo kamarádku s podobným postižením. Mám ráda hudbu, knihy a cestování. Jestli se také trápíš v samotě, tak se ozvi. Zn.: Praha a okolí (2/07)

□ Postiženého kamaráda ZTP/P nad 68 let hledá žena podobného osudu ze Severomoravského kraje. Zn.: Samota je nekonečná (2/07).

□ Jmenuji se Zdeněk a je mi 37 let. Bydlím v Prostějově. Mám DMO s poruchou jemné i hrubé motoriky. Chodím bez berlí. Hodně cvičím, rád plavu, poslouchám muziku, rád si přečtu pěknou knížku a občas zajdu na nějakou kulturní akci. Mám rád kolem sebe veselé lidi. Hledám dívku, se kterou by mi bylo dobře. Měla by být stejně, nebo podobně postižená. Příznám se, že mým snem je najít si zdravou dívku, ale to asi není možné. Ještě chci doplnit, že jsem soběstačný. Byl bych rád, kdyby se mi nějaká slečna ozvala. Věk 27–37 let. Tel.: 721 746 270. Zn.: Prostějov (nebo blízké okolí).

□ Jsem vozíčkářka z Vysokého Mýta a hledám kamarádku. Je mi 58 let, ráda pletu a vyšívám. Ozvi se! Tel.: 737 160 928

Inzeráty, které nám přijdou do 15. května 2007, otiskneme ve Vozíčkáři č. 3.

Inzeráty lze rovněž kdykoliv zveřejnit na www.ligavozic.cz.